

**ХII научни скуп младих филолога Србије
Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу
26. септембар 2020. године**

**САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА
ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
(ПРОГРАМ И КЊИГА РЕЗИМЕА)**

Крагујевац, 2020.

Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу

САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
XII научни скуп младих филолога Србије
(Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, 26. септембар 2020.
године)

ПРОГРАМСКИ ОДБОР НАУЧНОГ СКУПА

Председник

Мр Зоран Комадина, редовни професор

Пошћредседници

Проф. др Милош Ковачевић

Проф. др Драган Бошковић

Уредници

Проф. др Милош Ковачевић

Проф. др Јелена Петковић

Проф. др Маја Анђелковић

Проф. др Мирјана Секулић

Секретари

Слађана Станојевић

Светлана Стевановић

САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
XII НАУЧНИ СКУП МЛАДИХ ФИЛОЛОГА СРБИЈЕ

Крагујевац, 26. септембар 2020. године

10.00

Отварање Скупа и поздравне речи

САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА

11.00

СЕКЦИЈА I/1: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА

ПРЕДСЕДАВА: МИРЈАНА ОБРАДОВИЋ

Александра Р. Савић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

*Префиксална њворба ѡриђева у романима Лелејска гора Михајла
Лалића, Пролом Бранка Ђојића и Песма Оскара Давича*

Тијана С. Миленковић (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)

*Особености њворбених ѡстиуцака скраћивања у иншернејској
комуникацији на срјском језику*

Ђорђе В. Шуњеварић (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет)

Ајсѡрактјне именице на -ост (номинализација особине и лексикализација)

Катарина Б. Миленковић (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет)

Концејѡуализација соматјизама СРЦЕ и ГЛАВА у срјском језику

Мирјана Р. Обрадовић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Из хидронимије Левча

**Катарина З. Стевановић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Из свадбене лексике села Доња Сабанића код Крађујевца

12.30–12.45 Пауза

Јована В. Иваниш (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

*Основне особине ѓвора Срба у Буковици (Северна Далмација): на
јримеру ѓвора села Жеђара*

Стефан М. Степановић (Институт за српски језик САНУ)

Презентјско-инфинитјвне акценатјске разлике између Вукових и

Даничићевих решења и њихов однос према новијим књижевнојезичким нормама

Александра Д. Ракић (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)

Неконгруентни атрибути у Роману о Троји

Михајло И. Стаменковић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Савремени проблеми и пристоји израчунавања семантичких феномена

Никола Д. Јанковић (Универзитет у Приштини, Филозофски факултет)

Основни аспекти израде електронских језичких корпуса

14.00–14.30 **Дискусија**

14.30–16.00 **Пауза**

11.00

СЕКЦИЈА 1/2: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА

ПРЕДСЕДАВА: НАТАША СПАСИЋ

Милица Ж. Шкорић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Место вокатива у српском језичком систему

Исидора З. Јакшић Перовић (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)

Глаголске именице у досадашњим теоријама

Катарина Р. Полић (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)

О валентности глагола мишљења у српском језику

Јелена Д. Лукић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Стилистика претеритивних облика у родољубивој поезији Милана Ракића

Јелена Г. Средић (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)

Структура и лексикографска обрада аналитичких предиката са семикоулазивним глаголима

Неда Н. Стефановић (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет)

Елидирана глаголска фраза са „неисправним” антицедентом у српском језику

12.30–12.45 **Пауза**

Марија С. Раковић (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)

Стилистичке и синтаксичке карактеристике текстова у уџбеницима српског као сџраног језика за Б ниво

**Наташа А. Спасић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Унапређивање писане комуникације студентима српског као сџраног језика у административном функционалном стилу

**Јелена М. Павловић Јовановић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Најважније тенденције у проучавању српског правног језика

**Татијана А. Петрика (Западни Универзитет у Темишвару,
Филолошки факултет)**

Темпорална идентификација оријентационог стила из језика романа Дневник о Чарнојевићу Милоша Црњанског и њихови еквиваленци у румунском преводу истоименог романа

Сара М. Мандић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

О неким глатолима са именичком допуном у генитиву у жрчком и њиховим преводним еквивалентима у српском језику

Антонина В. Костић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Интерференција српског у писаној продукцији модерног жрчког језика као сџраног

14.15–14.45 Дискусија

14.45–16.00 Пауза

16.00

СЕКЦИЈА I/3: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА

ПРЕДСЕДАВА: ГОРИЦА ТОМИЋ

**Бојана Р. Црногорац Станишљевић (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)**

Вештина слушања и разумевања говора на енглеском језику као сџраном – проблеми и предлог решења

**Тамара Н. Јаневска (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Појмовна метафора и настава сџраног језика: преглед досадашњих исцраживања

**Марија Н. Јаневска (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Проблеми усвајања вокалног система енглеског језика: резултати досадашњих исцраживања и њихова примена у настави

**Милан Д. Тодоровић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Карактеристике и значај интернет речника за превођење и учење енглеског језика

Јана Р. Живановић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Озграде у лингвистици – теоријско-методолошки преглед и њихов значај у настави енглеског језика

17.15–17.30 Пауза

Мина С. Сукновић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Интеркултурна медијација у школама у Србији као део одговора на миграциску кризу

**Софија Д. Стефановић (Универзитет у Београду,
Филолошки факултет)**

Врсте модалности у рекламама

**Снежана М. Кљакић (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)**

Тип глаголске ситуације унутар композиција ингересивних асинхронизатора begin и start

---

**Катарина Б. Субановић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Енглески фразни глаголи са партикулом off и њихови српски преводни еквиваленти

**Маријана Г. Димовић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Родно неутралне заменице у енглеском језику и њихови преводни еквиваленти у српском

**Горица Р. Томић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)**

Тумачење сливеница у називима брендираних производа јела и пића на енглеском језику

19.00–19.30 Дискусија

Затварање скупа

16.00

СЕКЦИЈА I/4: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА

ПРЕДСЕДАВА: ИРЕНА СЕЛАКОВИЋ

Јована Љ. Димитријевић, Анђела Д. Васиљевић

(Институт за српски језик САНУ)

Концепти гостопримство у српском и француском језику

Сенка Р. Стојанов (Универзитет у Новом Саду,

Филозофски факултет)

Родни стереотипи приказани кроз слику породице у уџбеницима

француског језика за раношколски узраст

Нађа С. Миљковић (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет)

Проблеми превођења синонима са француског на српски језик на примеру

Споразума о Отвореном небу и праистећих акаша

Јована Д. Базић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Фразеологизми у делима Умберта Ека

Ана В. Петровић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Плусквामीтерфекаш у роману Име руже Умберта Ека и његови преводни

еквиваленти у српском језику

17.15–17.30 Пауза

Ирена М. Селаковић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Соматизам срце у шпанској и српској фразеологији

Александар Т. Танасијевић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Стируктура именичке синтагме у шпанском и српском језику

Александра З. Хасановић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Фразеологизми са компонентима небо и земља у шпанском и српском језику

Анђела Т. Вујошевић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Семантичка анализа лексичких средстава за референцију чина НАТО

бомбардовања 1999. године у немачким и српским медијима

Милена Д. Матић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)
Вербализација емоција у немачком језику младих

Биљана М. Ковач, Александар С. Николић
(Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)
*Српски превод културно специфичне лексике из немачког филма Good
Bye Lenin!*

19.00–19.30 **Дискусија**
Затварање скупа

САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА КЊИЖЕВНОСТИ

11.00

СЕКЦИЈА II/1: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА КЊИЖЕВНОСТИ

ПРЕДСЕДАВА: АЛЕКСАНДРА ЧЕБАШЕК

Јелена И. Маринков (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Инцест и идентитет у драмама Маска, Под рушевинама и Код Вечите славине

Ана З. Хубер (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Женски поглед на рај у једночинкама Макса Ауба

Дајана З. Милованов (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)
Жена, сексуалност и лепоћа у Трансформацијама Ен Секстон и Крвавој одаји Анцеле Картер

Александра В. Чебашек (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)
Дисфункционални брак у новели „Кротка” Ф. М. Достоевског

Наталија Т. Ђерманов (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)
Одредница породице за време националсоцијализма на примеру романа Билијар у пола десет аутора Хајнриха Бела

Милана М. Гајовић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Мотив машинице као основа изградње идентитета у романима Момо и Бескрајна прича Михаела Ендеа

12.30–12.45 Пауза

Милица Д. Петровић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Тоталиитарни дејинства у роману Гори Морава Драгослава Михаиловића

Миона Р. Коматина (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Присуство одсуства фигуре оца у делима Мирослава Крлеже и Данила Киша

Александра А. Марковић (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)
Фигура Христоса у роману Атлантида Борислава Пекића

Љиљана А. Птицина (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)
Одређење жанра Пекићеве прозе

Гордана З. Богићевић (Универзитет у Београду,
Филолошки факултет)
*Постмодерно испитивање могућности приповедања у крајњој причи
Пола Осјера „Божићна прича Огија Рена”*

14.00–14.30 **Дискусија**

14.30–16.00 **Пауза**

11.00

**СЕКЦИЈА II/2: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА КЊИЖЕВНОСТИ
ПРЕДСЕДАВА: НАТАША МИЛОЈЕВИЋ**

Дина М. Липјанкић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)
Роман о Лондону: крајњак пути - дуго путовање

Сара Н. Мајсторовић (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)
Одисеј у несћајању: о моћиву бездомности у Роману о Лондону

Милица Б. Мојсиловић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)
Одисејев страх од сирена

Наташа П. Ракић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)
*Афрички рај у савременој немачкој књижевности на примеру песме
„Срце Африке” Фолкера Брауна*

Наташа М. Милојевић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)
*Други, то сам ја: (Де)колонизација у роману Марсовско временско
исклизнуће Филија К. Дика*

Милица С. Станковић (Универзитет у Београду,
Филолошки факултет)
*Лавиринт у шекспира и лавиринт шекспира - Борхесове рачвасте стазе у
роману Име руже Умберта Ека*

12.30–12.45 **Пауза**

Ђорђе М. Ђурђевић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)

*Благовести: Онтолозија празника и ероика књижевности у драми
Удворење архангела Гаврила девојци Марији Гаврила Стефановића
Венцловића*

Катарина Н. Фуртула (Универзитет у Београду,
Филолошки факултет)

*Десакрализација средњовијековног језика и жанра - ероиска у
Нишчима Видосава Стевановића*

Магда Г. Миликић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

*Предности и ограничења руског формалног метода на примеру анализе
збирке приповедака Рефуз мртвак Видосава Стевановића*

Емина С. Перих Комненовић (Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет)

Границе (реалистичког) нараћава у причама о Београду Симе Маћавуља

Сања Н. Ратковић (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)

Лик барунице Каштели у драми Господа Глембајеви Мирослава Крлеже

14.00–14.30 Дискусија

14.30–16.00 Пауза

16.00

**СЕКЦИЈА II/3: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА КЊИЖЕВНОСТИ
ПРЕДСЕДАВА: ЈЕЛЕНА ТОДОРОВИЋ ВАСИЋ**

Марија И. Слобода (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Јавор: листи за забаву и науку (1862-1863)

Љиљана Ж. Никић (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)

*Зајечарска бунa Драгушина Илића и Крвава година Пере Тодоровића -
два виђења једне историје*

Милица Р. Софинкић (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)

Пућем дневника Тихомира Остојића - Рукопис гимназијалца

Ана Д. Козић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Оживљавање скулптуре: екфраса у поезији Војислава Илића

**Мариора Т. Сфера (Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет)**

Трагање за етничким идентитетом у песничком делу Јона Милоша

17.15–17.30 Пауза

Јелена М. Тодоровић Васић, Јелена Ђ. Весковић

(Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)

*Симболички обрасци у поеми „Кад дођеш у било који град” Матије
Бећковића*

Татјана Н. Кличковић (Универзитет у Новом Саду,

Филозофски факултет)

*Успомене Вере Павић и приповећка „Полубрат” Милорада Павића:
паралела*

Сања П. Перић (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)

Функције моштва књиже у роману Сара Пејџа Сарића

**Александра Б. Маринковић (Универзитет у Београду, Филолошки
факултет)**

Швабица Лазе К. Лазаревића у светлу фројдовске психоанализе

Јасмина Б. Тешовић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Енциклопедија нестарања

18.45–19.15 Дискусија

Затварање скупа

16.00

**СЕКЦИЈА II/4: САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА КЊИЖЕВНОСТИ
ПРЕДСЕДАВА: САРА СИМИЋ**

Сања М. Симић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

*Роман У сенци мога брата Увеа Тима између аутобиографије и
аутофикције*

Милица М. Савковић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

*Носталгија као ушопија у роману Не дај ми никад да одем Казуа
Ишигура*

Сара М. Симић (Универзитет у Крагујевцу,

Филолошко-уметнички факултет)

Историја и сећање на Велики рат у роману Веридба је дуго трајала Себастјена Жајризоа

Марија М. Шљукић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Концепција феномена сећања и памћења у Прозрацима и Прозрацима 2 Светилане Велмар-Јанковић

Валентина В. Генцел (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)
Утицај идеја комунизма и фашизма на грађански стил у Прозрацима и Лагуму Светилане Велмар-Јанковић

17.15–17.30 Пауза

Александра В. Вукелић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Развој уметника у роману Искуљење

Лидија С. Тасић (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет)
Позиција и природа Кедине приче у роману Бука и бес Вилијама Фокнера

Марија М. Ђорђевић (Универзитет у Београду, Рударско-геолошки факултет)
Тони Морисон кроз призму Дона Барта: да ли је Вољена роман постмодерне, а Тони Морисон постмодерни писац?

Емилија З. Мирковић (Универзитет у Београду, Филолошки факултет)
Елементи популарне културе у делу Добра предсказања Нила Гејмена и Терија Прачетта

Александра З. Стојановић (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)
Религија шотландског друштва у романима Врли нови свет Олдуса Хакслија и 1984 Џорџа Орвела

Никола М. Ђуран (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет)
„Поглед” и криза ероса у романима Карсон Мекалерс

19.00–19.30 Дискусија

Затварање скупа

Александра Р. Савић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ПРЕФИКСАЛНА ТВОРБА ПРИДЈЕВА У РОМАНИМА *ЛЕЛЕЈСКА ГОРА* МИХАИЛА ЛАЛИЋА, *ПРОЛОМ* БРАНКА ЂОПИЋА И *ПЕСМА* ОСКАРА ДАВИЧА

Овај рад ће на основу наведене грађе и лингвистичких метода, најприје творбено-семантичке анализе, утврдити начин на који се творе префиксима изведени придјевци, као и анализирати њихов број, структуру и фреквентност. Све наведено испитујемо на изведеницама уоченим у романима *Лелејска гора* Михаила Лалића, *Пролом* Бранка Ђопића и *Песма* Оскара Давича. Изабрали смо ова дјела, објављена 1953. године, јер се она сматрају почетком савременог романа у српској књижевности. Такође, ради се о писцима из различитих крајева (Црна Гора, Србија, Босна и Херцеговина), а њихова дјела представљају поуздани пресјек стања придјевских изведеница у српском језику. Дакле, наш предмет истраживања подразумијева најмање три међусобно повезана и условљена поступка – анализу, систематизацију и класификацију префикса којима се граде придјевци у назначеним романима, испитивање процеса грађења изабраних лексичких јединица, те њихово упоређивање (и афикса и начина творбе) са досадашњим истраживањима у овој области.

Кључне речи: префикси, творба ријечи, придјевци, Лалић, Давичо, Ђопић

Примљен: 2/11/2020 7:32:30

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* aleksandra.suvira@yahoo.com

Тијана С. Миленковић*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ОСОБЕНОСТИ ТВОРБЕНИХ ПОСТУПАКА СКРАЋИВАЊА У ИНТЕРНЕТСКОЈ КОМУНИКАЦИЈИ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Предмет истраживања су модели творбених поступака скраћивања који се појављују на интернету међу говорницима српског језика. Корпус чини 130 скраћеница прикупљених на форумима, друштвеним мрежама и анкетама у виду упитника. Рад се састоји из пет целина. Прва покушава да одгонетне на питање да ли скраћивање треба сматрати творбеним поступком. У другој целини се износе опште одлике електронског дискурса и испитује се какав је утицај употребе скраћеница на српски језик. Трећи део рада врши класификацију поступака скраћивања, док се у четвртој приказују резултати анкете спроведене над сто испитаника. У петом делу износе се закључци о узроцима због којих долази до све фреквентније употребе скраћеница у преписци на интернету и о њиховом утицају на писменост учесника комуникације. Циљ рада је да се укаже да често долази до погрешног тумачења адвербијала, да се њиховом употребом нарушава поштовање правописних правила у интернетској комуникацији и да се вокабулар њених учесника не обogaћује.

Кључне речи: адвербијали, интернетска комуникација, морфологија, творба речи, скраћивање

*Примљен: 3/1/2020 23:03:29
Прихваћен: 02.03.2020.*

---

* tijana.milenkovicva@gmail.com

Ђорђе В. Шуњеварић*

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

АПСТРАКТНЕ ИМЕНИЦЕ НА -ОСТ (НОМИНАЛИЗАЦИЈА ОСОБИНЕ И ЛЕКСИКАЛИЗАЦИЈА)

Предмет истраживања представљају именице изведене суфиксом *-ост* које се могу акцентовати на два различита начина. Корпус је сачињен на основу Обратног речника српскога језика и обухвата 54 лексеми. Ексерцирани примери одликују се творбеном уједначеношћу: на целу основу придева на *-ан/-ни* додаје се суфикс *-ост*. Циљ анализе јесте уочавање семантичких нијанси примера из корпуса и утицаја промене места акцента на њихово значење. Почетна претпоставка је да иста именица са различитим местом акцента остварује у контексту другачија значења. Семантичка анализа грађе показује да сви примери имају примарно апстрактно значење номинализоване особине живог/неживог света (нпр. похлепност, опсежност). У таквом значењу огледа се семантика мотивног придева, те је задржан и његов акценат. Померањем акцента ка суфиксу, именица стиче ново, лексикализовано значење, које се више не односи на особину, па се у контексту јавља без референта. Испитивањем грађе у реченицама из електронских корпуса, уочени су најчешћи сигнали лексикализације апстрактне именице (множински облик, временски детерминатор и др.). Потврђено је да акценат и контекстуално окружење значајно утичу на удаљавање од апстрактне семантике.

Кључне речи: апстрактне именице, суфикс *-ост*, номинализација особине, лексикализација, акценат, контекст

Примљен: 2/7/2020 17:10:54
Прихваћен: 21.02.2020.

* dj.sunjevaric-15757@filfak.ni.ac.rs

Катарина Б. Миленковић*

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИЈА СОМАТИЗАМА СРЦЕ И ГЛАВА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Предмет овог рада јесу метафорички и метонимијски концепти са циљним доменима СРЦЕ и ГЛАВА у српском језику. На основу ранијих истраживања претпостављамо да: 1) СРЦЕ и ГЛАВА имају сличне или исте изворне домене; 2) Основна разлика у концептуализацији је следећа – СРЦЕ је садржалац осећања, а ГЛАВА је садржалац интелекта. Како бисмо ово проверили, ексцерпирали смо укупно 516 идиома из *Речника српскохрватског књижевног језика* Матице српске (1967–1976), *Речника српског језика Матице српске* (2007) и *Фразеолошког речника српског језика Ђорђа Оташевића* (2012). Наш примарни циљ је да на примерима из корпуса изведемо метафоричке и метонимијске концепте са циљним доменима СРЦЕ и ГЛАВА. Секундарни циљ је да утврдимо које су сличности и разлике у концептуализацији ових соматизама. На основу грађе извели смо следеће концепте са циљним доменом СРЦЕ: СРЦЕ ЈЕ САДРЖАЛАЦ, СРЦЕ ЈЕ ПРЕДМЕТ, СРЦЕ ЈЕ СРЕДИШТЕ, СРЦЕ ЈЕ СТОМАК/ЖЕЛУДАЦ и СРЦЕ ЈЕ ЖИВО БИЋЕ. Концепти са циљним доменом ГЛАВА су: ГЛАВА ЈЕ САДРЖАЛАЦ, ГЛАВА ЈЕ ПРЕДМЕТ и ГЛАВА ЈЕ ЖИВО БИЋЕ. Закључили смо да ГЛАВА и СРЦЕ деле три иста изворна домена, као и то да су у СРЦУ смештена осећања, а у ГЛАВИ интелект.

Кључне речи: српски језик, идиоми, концептуална метафора, концептуална метонимија, соматизми, СРЦЕ, ГЛАВА

Примљен: 2/14/2020 15:50:55

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* milenkovickatarina996@gmail.com

Мирјана Р. Обрадовић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Центар за проучавање језика и књижевности

ИЗ ХИДРОНИМИЈЕ ЛЕВЧА

У овом раду разматрају се хидроними области Левач. Истраживање хидронимије Левча најпре подразумева теренско истраживање са циљем исцрпног документовања хидронима дате области кроз разговор са изворним дијалекатским говорницима. Циљ је сакупљене хидрониме класификовати и описати са структурног и семантичког аспекта. Анализа и опис прикупљених хидронима проводи се укрштањем приступа више лингвистичких дисциплина (историје језика, етимологије, дијалектологије, творбе речи и семантике). Хидроними се посматрају и као репрезенти ванјезичке стварности, те се посматрају најпре хидролошки и геоморфолошки, а потом и историјски, етнографски и други ванлингвистички аспекти именовања хидрографских објеката.

Кључне речи: Левач, ономастика, топонимија, микротопонимија, хидронимија, хидроним, апелатив

Примљен: 2/15/2020 22:30:47
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* mira.obradovic14@gmail.com

Катарина З. Стевановић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ИЗ СВАДБЕНЕ ЛЕКСИКЕ СЕЛА ДОЊА САБАНТА КОД КРАГУЈЕВЦА

Предмет истраживања у овом раду јесте свадбена лексика села Доња Сабанта надомак Крагујевца. Грађа за рад прикупљена је на горном подручју јужне Лепенице од најстаријих информатора методом слободног дијалекатског интервјуа и коришћењем дијалекатских упитника. Рад настаје из потребе да се опишу некадашњи моменти везани за свадбу, како би се поједини обичаји којих данас нема сачували од заорава. Циљ истраживања је прикупљање што комплетнијег језичког израза свадбене лексице на испитиваном ареалу. Прикупљена грађа је лексичко-семантички анализирана и разврстана по семантичким пољима, а утврђена је и етимологија ексцерпираних примера из снимљеног материјала.

Кључне речи: традиционална култура, дијалекатска лексика, свадбена лексика, лексичко-семантичка анализа, етимологија, косовско-ресавски дијалекат, Доња Сабанта

Примљен: 2/12/2020 14:06:42
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* katarina.stevanovic@filum.kg.ac.rs

Јована В. Иваниш*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ОСНОВНЕ ОСОБИНЕ ГОВОРА СРБА У БУКОВИЦИ (СЕВЕРНА ДАЛМАЦИЈА): НА ПРИМЕРУ ГОВОРА СЕЛА ЖЕГАРА

Предмет рада представља преглед основних особина говора Срба у Буковици (Северна Далмација), на примеру говора села Жегара. Говор Буковице припада источнохерцеговачком говорном типу, али поседује извесна одступања од основице књижевног језика. Рад је подељен на четири веће целине које представљају испитивање данашњег језичког стања и преглед акценатских, фонетских, морфолошких и синтаксичких особина овог говора. Говор познаје четири акцента, очуване су постакценатске дужине, а присутно је и преношење акцента на проклитику. Карактеристичне фонетске особености су честе вокалске и консонантске редукције, регресивна асимилација и жекавско јотовање, док је код морфолошких особености најупечатљивија појава наставака старих тврдих основа у придевској и заменичкој промени. Приказана је и фреквенција употребе глаголских времена и дат посебан осврт на ред речи у реченици и одређене предлошко-падежне конструкције. Корпус рада чине аудио-снимци говора становника тог говорног подручја. Циљ рада јесте увид у садашње стање говора Срба у Буковици, систематично приказивање његових одлика и увид у усклађеност са акценатском нормом.

Кључне речи: дијалектологија, источнохерцеговачки дијалекат, говор Буковице, акцентологија, фонетика, морфологија, синтакса

Примљен: 2/16/2020 23:00:37

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* jovana.ivanis@gmail.com

Стефан М. Степановић*
Институт за српски језик САНУ

ПРЕЗЕНТСКО-ИНФИНИТИВНЕ АКЦЕНАТСКЕ РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ ВУКОВИХ И ДАНИЧИЋЕВИХ РЕШЕЊА И ЊИХОВ ОДНОС ПРЕМА НОВИЈИМ КЊИЖЕВНОЈЕЗИЧКИМ НОРМАМА

У раду се приказују разлике између Вукових и Даничићевих решења у домену акцента глагола у презенту и инфинитиву. Првенствено смо се определили за представљање и анализу разлика које су заједничке већем броју глагола, тј. глаголима обједињеним истим акценатским моделом и истим акценатским типом. У мањој мери осврнућемо се на разлике које се тичу само појединачних примера глагола. Један од циљева рада је откривање узрока таквих акценатских разлика, тј. аргумената којима су се водили Вук и Даничић при опредељивању за своја решења. Такође, циљ рада је и да увидимо да ли су се новије књижевнојезичке норме опредељивале за Вукова или Даничићева решења, или су, и у којим случајевима, прихваћена оба решења. Примарни извор су *Српски акценџи* Ђуре Даничића, где је аутор често исказивао неслагања са неким Вуковим акценатским ликовима. Такође, као извор су нам послужила и оба Вукова речника.

Кључне речи: акцентологија, презент, инфинитив, вук-даничићевски акценатски систем, књижевни језик

Примљен: 2/14/2020 8:46:26
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* stefan.step.24@gmail.com

Александра Д. Ракић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Центар за проучавање језика и књижевности

НЕКОНГРУЕНТНИ АТРИБУТИ У РОМАНУ О ТРОЈИ

У раду се анализирају неконгруентни атрибути у *Роману о Троји*. Циљ рада јесте класификација неконгруентних атрибута у одређене семантичке типове, као и утврђивање који семантички тип неконгруентних атрибута је најфреквентнији у делу. Поред тога, анализира се и позиција неконгруентног атрибута у односу на управни члан супстантивне синтагме. Анализа је показала да су синтагме са неконгруентним атрибутом у *Роману о Троји* ретке. Међу њима најфреквентније су синтагме са неконгруентним атрибутом са посесивним значењем у беспредлошком генитиву. У највећем броју примера неконгруентни атрибут је у постпозицији у односу на управну реч у синтагми, међутим, забележени су и примери у којима се неконгруентни атрибут јавља у препозицији.

Кључне речи: српскословенски језик, синтагма, предлошко-падежне конструкције, неконгруентни атрибут, *Роман о Троји*

Примљен: 2/15/2020 20:40:09
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* aleksandra.rakic@filum.kg.ac.rs

Михајло И. Стаменковић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

САВРЕМЕНИ ПРОБЛЕМИ И ПРИСТУПИ ИЗРАЧУНАВАЊА СЕМАНТИЧКИХ ФЕНОМЕНА

Рад се за приказ актуелних проблема и приступа израчунавања семантичких феномена ослања на одабране чланке (последњих година изашле) часописа *Computational linguistics* (MIT Press). Разлог том опредељењу налазимо у томе што је дотични часопис окосница последње речи теорије и технике истраживања предузетих у истоименој интердисциплинарној научној области. Обрађују се проблеми комбинаторне категоријалне граматике, формалне дистрибуционалне семантике и аутоматског утврђивања исправног значења речи у контексту. Теза овог рада настоји да демонстрира једну специфичну, готово матричну и векторску правилност савременог истраживачког кретања у овој области, наиме, „дедуктивну” правилност од општег ка појединачном која се јавља у облику рачунске кретање од логичког до статистичког. Приказане су и бројне прелазне фазе овог градуалног кретања, односно разноврсни хибридни приступи.

Кључне речи: CCG, FDS, WSD, семантичка/дистрибуционална сличност, израчунавање контекста, логички рачун, статистички модели

Примљен: 2/20/2020 15:44:50

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* hegesija@gmail.com

Никола Д. Јанковић*
Универзитет у Приштини
Филозофски факултет

ОСНОВНИ АСПЕКТИ ИЗРАДЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈЕЗИЧКИХ КОРПУСА

Од својих почетака средином 20. века, методологија савремене корпусне лингвистике развијала се убрзаним темпом и данас чини саставни део бројних грана лингвистике. У току овог развојног процеса настали су и различити типови корпуса намењени за специфичне истраживачке сврхе. Наведене врсте корпуса, међутим, одликују различите методологије израде и различити критеријуми на којима се заснива њихова структура. Циљ овог рада је приближавање најзаступљенијих врста корпуса у савременој лингвистици и специфичних фактора које је потребно узети у обзир у процесу њихове израде истраживачима, како би се подстакла израда већег броја репрезентативних и балансираних корпуса. У овом раду ће бити представљене најзаступљеније врсте корпуса, њихове основне карактеристике, као и посебни фактори који утичу на израду наведених врста корпуса.

Кључне речи: корпус, анотација, збирка текстова, репрезентативност, балансираност

Примљен: 2/25/2020 13:06:33

Прихваћен: 26.02.2020.

---

* nikolajankovickv@gmail.com

Милица Ж. Шкорић*

*Универзитет у Београду
Филолошки факултет*

МЕСТО ВОКАТИВА У СРПСКОМ ЈЕЗИЧКОМ СИСТЕМУ

Тема рада је проблематика вокатива у савременом српском језику. Анализира се његова системска језичка позиција, која је досад била дe-терминисана преваходно морфолошком структуром или искљученошћу из синтаксичке структуре. Циљ рада је покушај да се утврди колико је та позиција оправдана и да ли вокатив у односу на своју системску и прагматичку (употребну) вредност може бити сматран макар и делимично интегралним реченичним конституентом.

Кључне речи: савремени српски језик, реченични конституент, прагматичка вредност, вокатив, вокативна структура

Примљен: 2/14/2020 21:48:27

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* milica_skoric@ymail.com

Исидора З. Јакшић Перовић*

*Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет*

ГЛАГОЛСКЕ ИМЕНИЦЕ У ДОСАДАШЊИМ ТЕОРИЈАМА

Предмет овог рада је анализа различитих приступа глаголским именицама изведеним од транзитивних глагола. Ова тема је у досадашњим истраживањима била разматрана на разне начине. Док су једне теорије у први план стављале творбу и семантику, друге су проучавале синтаксу и структуру. Сваки од ових приступа настојао је да покаже колико су глаголске именице процесом номинализације изгубиле или задржале од глагола од којих су деривирани, као и који су фактори утицали на то. Циљ овог рада је да упореди доприносе досадашњих теорија, са посебним освртом на генеративну граматику. Показано је који су све критеријуми узимани у обзир у анализи глаголских именица у различитим приступима: морфолошки, семантички, лексикалистички, критеријум догађајности и присуства/одсуства аргумената у структури глаголских именица, синтаксички и генеративни критеријум. Размотрено је шта стављају у први план или шта запостављају једне, а шта друге теорије, као и који значај то има за даља истраживања.

Кључне речи: глаголске именице, номинализација, аргументска структура, српски језик, генеративна грамика

Примљен: 2/14/2020 13:39:52

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* isidora.jaksic.sb@gmail.com

Катарина Р. Полић*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

О ВАЛЕНТНОСТИ ГЛАГОЛА МИШЉЕЊА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду се разматрају основни типови синтаксичко-семантичке валентности лексичко-семантичке групе глагола мисаоне активности на материјалу романа Ива Андрића *Проклећа авлија*. Циљ истраживања је да укажемо на основне карактеристике глагола мишљења у односу на њихове валентне могућности. Искази са поменутих глаголима се посматрају као структуре са специфичним синтаксичко-семантичким корелацијама које одражавају валенцијски (како именско-падежни (субјектни и објектни) тако и глаголско-предикатски) потенцијал сваког од датих глагола. Међу тим корелацијама издваја се предикатска (пропозиционална) валентност повезана с карактером темпоралне перспективе управног глагола и самим тиме са обележјима мобилности/немобилности предиката (допуне) у пропозицији. На основу добијених резултата очекујемо да описивање валентних карактеристика у оквиру једне лексичко-семантичке групе покаже да глаголске лексеме у том погледу испољавају иста или слична својства.

Кључне речи: валентност, рекција, допуна, глаголи мишљења, *verba mentalis*, српски језик

Примљен: 2/13/2020 21:47:16
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* katarina.polic94@gmail.com

Јелена Д. Лукић*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

СТИЛИСТИКА ПРЕТЕРИТАЛНИХ ОБЛИКА У РОДОЉУБИВОЈ ПОЕЗИЈИ МИЛАНА РАКИЋА

Предмет рада је стилска употреба претериталних облика у Ракићевој родољубивој поезији (укупно осам песама). Из сваке песме се издвајају глаголски облици који означавају прошлост, а затим се сваки од њих понаособ анализира. Такође се уочавају слични системи коришћења ових облика са стилистичког и синтаксичког становишта. Циљ је био доказати како, уз помоћ глаголских облика, све ове песме показују двоструку природу: један део песме се односи на прошлост, а други на садашњост, као и да укажемо на природу тих облика: аориста за динамизацију, перфекта за резултативност и темпоралност и имперфекта за стилску маркираност. Уз то ће бити указано и на употребу презента. Неопходно је, у вези са тим, заћи у културноисторијски период у коме дате песме настају и Ракићеву биографију. Анализа је потврдила почетну хипотезу да од претериталних глаголских облика зависи смена односа некад и сад, али је такође примећено да томе доприносе и прилози за време, што није предмет рада, али је наговештено.

Кључне речи: претеритални облици, аорист, имперфекат, перфекат, однос некад и сад, родољубиве песме, стилска анализа

*Примљен: 1/31/2020 22:14:50
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* jecalukic78@gmail.com

Јелена Г. Средић*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

СТРУКТУРА И ЛЕКСИКОГРАФСКА ОБРАДА АНАЛИТИЧКИХ ПРЕДИКАТА СА СЕМИКОПУЛАТИВНИМ ГЛАГОЛИМА

Предмет рада су предикатске конструкције сачињене од минимално две компоненте: глаголске (семикопулативни глагол у личном глаголском облику) и именске (праве именице и придеви и деадјективне и девербативне именице). Основни циљ рада је да се утврде структурни типови семикопулативних аналитичких предиката, као и прототипичан модел овог типа предиката. Следећи корак ће бити семантичка анализа семикопулативних глагола и утврђивање семантичких поља којима припадају. Овај рад представља део истраживања у оквиру израде докторске тезе чија тема гласи *Аналитички предикати са семикопулативним глаголима у административном и научном стилу савременог српског језика*. Истраживање је вршено на корпусу који припада административном функционалном стилу. Употреба семикопулативних аналитичких предиката биће анализирана с циљем да се утврди степен фреквентности њиховог појављивања у појединачним жанровима административног стила и њихова обележја на синтаксичко-семантичком и стилском плану. Примери ће се анализирати методом трансформационе анализе и интерпретативном методом, која омогућава да се утврди значење предиката у датом контексту.

Кључне речи: синтакса, предикат, аналитички предикат, декомпоновани предикат, административни функционални стил

Примљен: 2/18/2020 19:34:36
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* sredicjelena5@gmail.com

Неда Н. Стефановић*

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ЕЛИДИРАНА ГЛАГОЛСКА ФРАЗА СА „НЕИСПРАВНИМ” АНТЕЦЕДЕНТОМ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду се бавимо реченицама код којих глаголска фраза из прве клаузе није потпуно подударна са елидираним глаголском фразом из друге клаузе. Овакве реченице се одређују као неграматичне, али је примећено да оне у неким језицима, попут енглеског, могу створити ефекат „илузије граматичности”. Предмет рада су реченице са пасивним обликом глагола у првој клаузи и активним елидираним глаголом у другој клаузи, као и привид граматичности који оне могу изазвати. Циљ рада је да се утврди да ли говорници српског језика, у одређеним случајевима, такве реченице доживљавају као прихватљиве, као и да се размотре могући разлози делимичне прихватљивости, у светлу постојећих теорија. Извршено је прелиминарно истраживање тога како говорници српског језика, у коме пасивне конструкције нису заступљене у подједнакој мери као у неким другим језицима, оцењују овакве реченице. На основу резултата тог истраживања, разматрају се теорије које нуде објашњења ове појаве из угла синтаксе, кохеренције у дискурсу, информацијске структуре.

Кључне речи: елипса, глаголска фраза, илузија граматичности, српски језик

Примљен: 2/14/2020 23:27:04

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* stefanovicneda@gmail.com

Марија С. Раковић*

Универзитет у Крагујевцу

Филолошко-уметнички факултет

Центар за проучавање језика и књижевности

СТИЛИСТИЧКЕ И СИНТАКСИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕКСТОВА У УЏБЕНИЦИМА СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА ЗА Б НИВО

У раду се на стилистичком и синтаксичком плану разматрају карактеристике текстова који чине садржинску структуру уџбеника предвиђених за учење српског као страног језика на средњем, Б нивоу. Циљ је да се уоче: (1) врсте текстова који чине садржинску структуру уџбеника; (2) стилистичке одлике текстова и (3) синтаксичке конструкције у оквиру дискурса. Корпус рада чине уџбеници на српском и енглеском језику објављени у Србији. Задатак у раду биће да утврдимо: (1) лингвостилистичке специфичности текстова; (2) језичке карактеристике уочених функционалних стилова и (3) најдоминантније синтаксичке конструкције у текстовима. Резултати анализе су показали да су најзаступљенији текстови разговорног и публицистичког стила, а затим књижевноуметничког, који доприносе развоју комуникативне компетенције, али и учењу о српској култури и традицији, док су синтаксичке конструкције разноврсне – од модела прости реченице до зависносложених реченица. У раду ћемо покушати да дамо и методичке препоруке за наставну праксу у складу са начинима примене текстова из уџбеника за лингвостилистичку анализу, као и за усвајање граматичког система српског језика на средњем нивоу учења српског као страног језика.

Кључне речи: лингвостилистика, функционални стилови, реченичне конструкције, српски као страни језик, дискурс, уџбеник, Б ниво

Примљен: 2/12/2020 10:23:13

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* marijamarakovic16@gmail.com

Наташа А. Спасић*

Универзитет у Крагујевцу

Филолошко-уметнички факултет

Центар за проучавање језика и књижевности

УНАПРЕЂИВАЊЕ ПИСАНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ СТУДЕНАТА СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА У АДМИНИСТРАТИВНОМ ФУНКЦИОНАЛНОМ СТИЛУ

Писана комуникација је једна од кључних компетенција запослених на пословима превођења или посредовања у пословној комуникацији и доприноси изградњи дугорочних партнерстава и реализацији стратешких циљева организације, компаније или појединца. Да би студент по завршетку студија српског као страног језика увећао своје шансе за запослење, неопходно је да овлада и формалном комуникацијом која се у пословном окружењу неретко одвија у писаном облику. Задатак овог рада јесте да на основу анализе контекста, реципијента, структуре и сврхе поруке, граматичким и правописним интервенцијама у тексту, као и избором форме документа по типу и каналу комуникације обезбеди концизност и убедљивост поруке. Циљ нам је да на корпусу уџбеника за српски као страни језик (Ц ниво) истакнемо шта се од нефункционалних жанрова може користити у настави како бисмо унапредили продуктивне и рецептивне вештине студената у административном функционалном стилу, уже у стилу споразума, договора и уговора.

Кључне речи: српски као страни језик, административни функционални стил, стил уговора, Ц ниво

Примљен: 2/13/2020 16:46:53

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* natally.spasic@gmail.com

Јелена М. Павловић Јовановић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Центар за проучавање језика и књижевности

НАЈВАЖНИЈЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ У ПРОУЧАВАЊУ СРПСКОГ ПРАВНОГ ЈЕЗИКА

У раду се анализирају досадашња проучавања српског правног језика у оквиру четирију категорија: (а) опште правне литературе; (б) правне литературе која се фокусира на анализу језика; (в) литературе из функционалне стилистике; (г) лингвистичке литературе која за свој основни предмет има језик права. Упркос чињеници да је право делатност која се заснива на језику, у србистици још увек не постоје систематска проучавања језика права. У општој правној литератури истиче се значај језика за право, али изостаје анализа правног језика. У оквиру специјалне литературе посвећене језику права посебно се издваја књига *Језик љубави* Николе Висковића. У оквиру лингвистичких истраживања језик права се проучава највише у оквиру функционалне стилистике, која се фокусира на ограничен број језичких особина. У новије време се јављају и радови који су посвећени анализи дискурса права. У раду се залажемо за интегрални приступ језику права који обухвата обједињавање правне теорије и номотехнике са лингвистичком анализом (синтаксичком, стилистичком и методом анализе дискурса).

Кључне речи: језик, право, функционална стилистика, теорија права, анализа дискурса

Примљен: 1/27/2020 10:24:26
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* jeca.pavlovic.krusevac88@gmail.com

Татијана А. Петрика*

Зайадни Универзитет у Темишвару
Филолошки Факултет

ТЕМПОРАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА ОРИЈЕНТАЦИОНОГ ТИПА ИЗ ЈЕЗИКА РОМАНА ДНЕВНИК О ЧАРНОЈЕВИЋУ МИЛОША ЦРЊАНСКОГ И ЊИХОВИ ЕКВИВАЛЕНТИ У РУМУНСКОМ ПРЕВОДУ ИСТОИМЕНОГ РОМАНА

Предмет истраживања у овом раду јесу темпоралне падежне конструкције у језику романа *Дневник о Чарнојевићу* Милоша Црњанског. Такође, имали смо и *Дневник* у преводу на румунски језик, *Jurnal despre Ţarnojević* који је на румунски превео Јоан Радин. Темпорална детерминација јесте одређивање реченичне предикације с обзиром на околности на време. Темпорална идентификација оријентационог типа јесте посредна временска локализација – сукцесивност – смештање реченичне предикације ван граница временског локализатора. Темпорална идентификација оријентационог типа *неспецификована* подразумева смештање предикације изван граница идентификованог временског одсека без података о томе ком типу сукцесивности се ради. Темпорална идентификација оријентационог типа *спецификована* подразумева смештање предикације изван граница идентификованог временског одсека са податком о томе о ком типу сукцесивности се ради.

Кључне речи: темпорална идентификација, предикација, спецификована, неспецификована

Примљен: 1/3/2020 15:00:27
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* tatijana.petrika70@e-uvv.ro

Сара М. Мандић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

О НЕКИМ ГЛАГОЛИМА СА ИМЕНИЧКОМ ДОПУНОМ У ГЕНИТИВУ У ГРЧКОМ И ЊИХОВИМ ПРЕВОДНИМ ЕКВИВАЛЕНТИМА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

У овом раду испитује се један посебан тип глагола грчког језика за који је карактеристична именичка допуна у генитиву. Разматра се степен њихове заступљености и употребе у грчком језику, као и њихова типологизација према категоријама глаголског рода, односно дијатезе. Дат је и посебан осврт на испитивање могућности двојке глаголске рекције – супституције генитивске допуне конструкцијом акузатив са предлогом. Као грађа за нашу анализу послужили су примери ексцерпирани из једнојезичних речника и електронског корпуса грчког језика. Поред тога, анализирани реченице се контрастирају са њиховим преводним еквивалентима у српском, са циљем да се утврди степен (не)подударности глаголске рекције два несродна балканска језика различитих падежних система.

Кључне речи: грчки језик, глаголи, рекција глагола, српски језик, контрастивна лингвистика

Примљен: 2/5/2020 9:30:07

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* ritasa1905@gmail.com

Антонина В. Костић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ИНТЕРФЕРЕНЦИЈА СРПСКОГ У ПИСАНОЈ ПРОДУКЦИЈИ МОДЕРНОГ ГРЧКОГ ЈЕЗИКА КАО СТРАНОГ

У процесу усвајања новог језика многи ученици се сусрећу са потешкоћама приликом организовања знања, будући да се у овом процесу ослањају на стечена знања изворног језика. Тако, када је нови језик који се усваја значајно различит у односу на изворни, може се очекивати да ће постојати велика могућност појављивања грешака изазваних интерференцијом Л1 у Л2 (Dechert, 1983; Ellis, 1997). Циљ овог рада је да испита које се грешке изазване интерференцијом појављују у саставима на модерном грчком језику код студената прве и друге године студија на Катедри за неохеленске студије Филолошког факултета БУ, а којима је изворни језик српски. Такође, продукт рада ће бити дидактички предлог одређених сегмената писане продукције у оквиру курса *Практикум из неохеленистике* на наведеним годинама студија.

Кључне речи: интерференција, модерни грчки језик као страни, писана продукција, анализа грешака, продуктивне језичке активности

Примљен: 2/12/2020 12:53:56

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* antonina.irini@gmail.com

Бојана Р. Црногорац Станишљевић*

*Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет*

ВЕШТИНА СЛУШАЊА И РАЗУМЕВАЊА ГОВОРА НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ КАО СТРАНОМ – ПРОБЛЕМИ И ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА

Вештина слушања и разумевања говора на страном језику укључује веома сложене менталне процесе и од ученика изискује активирање језичких и нејезичких знања. С обзиром на то да је ова вештина прилично захтевна, ученици наилазе на разне проблеме и препреке. Циљ рада је да се на основу досадашњих истраживања сагледају проблеми са којима се ученици сусрећу приликом слушања и разумевања говора на енглеском језику као страном. Напослетку се наводи предлог за решавање утврђених проблема. Након стицања увида у репертоар стратегија слушања и разумевања говора које ученици користе, потребно је обучити ученике одговарајућим стратегијама.

Кључне речи: вештина слушања и разумевања говора, проблеми, енглески језик, стратегије

Примљен: 2/15/2020 10:58:35

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* bojana.crnogorac.stanisljevic@gmail.com

Тамара Н. Јаневска*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ПОЈМОВНА МЕТАФОРА И НАСТАВА СТРАНОГ ЈЕЗИКА: ПРЕГЛЕД ДОСАДАШЊИХ ИСТРАЖИВАЊА

У раду разматрамо у којој мери и на који начин је у досадашњим истраживањима обрађена тема примене појмовне метафоре у настави енглеског језика као страног, те је наш рад прегледног карактера. Настојимо да у што већој мери обухватимо радове који се дотичу ове теме и укажемо на значај који примена појмовне метафоре може имати у настави. Будући да је анализа прикупљених радова утврдила повезаност појмовне метафоре и усвајања вокабулара страног језика, приказани резултати пређашњих истраживања могу послужити као подстрек за унапређење будуће наставне праксе.

Кључне речи: појмовна метафора, настава страних језика, вокабулар, метафоричко размишљање, експериментална група, контролна група, индуктивни приступ

*Примљен: 2/9/2020 19:32:29
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* tammjanevska@gmail.com

Марија Н. Јаневска*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ПРОБЛЕМИ УСВАЈАЊА ВОКАЛСКОГ СИСТЕМА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА: РЕЗУЛТАТИ ДОСАДАШЊИХ ИСТРАЖИВАЊА И ЊИХОВА ПРИМЕНА У НАСТАВИ

У раду се излаже преглед досадашњих радова у којима је обрађена тема усвајања вокала енглеског језика од стране говорника српског језика. Циљ овог рада јесте да у што већој мери обухвати радове на поменути тему, а потом укаже на значајан допринос ових радова области методике наставе страних језика, као и области учења енглеског као страног језика (L2). Спроведена анализа указала је на изузетно висок степен свести аутора о проблему усвајања правилног изговора као неопходног елемента успешне комуникације. Анализа је показала и да су многе потешкоће у изговору резултат недовољне информисаности ученика о фонолошком систему енглеског језика, што указује на потребу за интензивнијим радом на активном учењу о изговору у настави енглеског језика.

Кључне речи: фонетика и фонологија, вокали, настава изговора, интерференција, енглески, српски

Примљен: 2/9/2020 17:56:40
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* marija.janevska19@gmail.com

Милан Д. Тодоровић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко уметнички факултет
Центар за проучавање језика и књижевности

КАРАКТЕРИСТИКЕ И ЗНАЧАЈ ИНТЕРНЕТ РЕЧНИКА ЗА ПРЕВОЂЕЊЕ И УЧЕЊЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

У овом раду бавићемо се проучавањем три популарна једнојезична речника енглеског језика: *Longman Dictionary of Contemporary English Online*, *Oxford Advanced Learner's Dictionary* и *Merriam-Webster Dictionary*, фокусирајући се на њихове верзије које су доступне путем интернета. Рад започињемо општим карактеристикама заједничким за све интернет речнике, након чека ће уследити детаљнији увид у специфичности сваког од три поменута речника. Вршићемо анализу додатних функционалности (тезаурус, занимљивости, граматичка правила, квизови, итд.) и истаћи ћемо разлике у начину на који ови речници дефинишу истоветне лексеме. У другом делу рада представићемо начине на које ова технолошка иновација утиче на сфере превођења и наставе енглеског језика. Утицај речника ћемо посматрати кроз три кључна фактора: (а) економичност; (б) интерактивност; (в) једноставност. У оквирима наставе енглеског језика, сузићемо значај ових речника на учење и ширење вокабулара ученика. Циљ овог истраживања јесте да се укаже на значај и делотворност модерних технологија, како би се њихов потенцијал у потпуности искористио у области транслатологије и наставе.

Кључне речи: речници, енглески језик, транслатологија, настава, интернет, технологија

Примљен: 1/13/2020 16:15:16
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* mico_todorovic@yahoo.com

Јана Р. Живановић*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ОГРАДЕ У ЛИНГВИСТИЦИ – ТЕОРИЈСКО-МЕТОДОЛОШКИ ПРЕГЛЕД И ЊИХОВ ЗНАЧАЈ У НАСТАВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

У овом раду приказаћемо теоријско-методолошки преглед истраживања ограда у лингвистици. Први део рада посвећен је теоријским разматрањима Лејкофа, Пинса и Фрејзера, као најпознатијих лингвиста који су дали допринос у овој области и поставили темеље будућим научницима. Други део рада обухвата опис методологија научника инспирисаних закључцима поменутих лингвиста. Ове методологије су разноврсне утолико што се ограде срећу како у писаном тако и у усменом дискурсу, формалним и неформалним ситуацијама говорног дискурса, али и интердисциплинарно, у областима психологије, биологије, лингвистике, медицине, масовних комуникација, и др. Коначно, како се прегледом материјала уочава значајна посвећеност употреби ограда у енглеском језику, објаснићемо у чему се огледа значај инкорпорирања овог језичког средства у наставу енглеског, те на који начин и у ком узрасту би га требало обрађивати.

Кључне речи: ограде, интердисциплинарни приступ, писани и усмени дискурс, ограде у настави енглеског језика, језичко средство

*Примљен: 2/18/2020 11:31:39
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* jana1992@outlook.com

Мина С. Сукновић*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ИНТЕРКУЛТУРНА МЕДИЈАЦИЈА У ШКОЛАМА У СРБИЈИ КАО ДЕО ОДГОВОРА НА МИГРАНТСКУ КРИЗУ

Већ дуго низ година, сведоци смо изражене мобилности – све више људи напушта своје домове због различитих разлога. Мигрантска криза, нарочито од 2016. године, није заобилазила ни Србију која се нашла на такозваној „Западнобалканској рути”. После иницијалног збрињавања миграната, приступило се укључивању мигрантске популације школског узраста у образовни систем. У школама које похађају деца мигранти су ангажовани преводиоци, који у пракси врше улогу интеркултурног медијатора, како би пружили подршку и на настави и ван ње. Ова студија даје теоријски оквир у виду дефинисања улоге интеркултурног медијатора и за циљ има да испита, с једне стране, свест студената арапског језика Филолошког факултета Универзитета у Београду, потенцијалних будућих медијатора, о улози интеркултурног медијатора наспрам стварне улоге и задатака медијатора у пракси, а са друге, ставове наставника који су радили или тренутно раде са децом мигрантима уз асистеницију интеркултурних медијатора.

Кључне речи: интеркултурна медијација, превођење, деца мигранти, едукација преводилаца

*Примљен: 2/16/2020 20:27:54
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* mina_suknovic@yahoo.com

Софија Д. Стефановић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ВРСТЕ МОДАЛНОСТИ У РЕКЛАМАМА

Медији данас представљају главни начин информисања и самим тим су неизбежни. Ми, као потрошачи, сваког дана смо окружени великом понудом производа који су нам представљени као неопходни. Језичке технике у рекламама јесу главни начин исказивања неопходности поседовања разних датих производа. У енглеском језику се најчешће користе модални глаголи као лингвистичко средство за исказивање потребе, обавезе или могућности. У овом истраживању је испитивана модалност и које врсте модалности глагола постоје у узорку. Анализиран је узорак који се састоји од новинских реклама, као и телевизијских и радио реклама, све са енглеског говорног подручја. Дате рекламе су све објављене или емитоване у временском распону од пре педесет година до данас. Очекује се присуство модалних глагола у датим рекламама, чија је сврха успостављање односа са производом, онаквог какво је значење похрањено у самом модалном глаголу. Такође, уколико не постоји непосредно уочљива врста модалности исказана лингвистичким средствима, сматра се да ће њен мањак бити надокнађен стилистичким средствима.

Кључне речи: модалност, модалност глагола, глаголи, енглески језик, рекламе

Примљен: 2/15/2020 16:08:55

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* sofija.stefanovic.94@gmail.com

Снежана М. Кљакић*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ТИП ГЛАГОЛСКЕ СИТУАЦИЈЕ УНУТАР КОМПЛЕМЕНТА ИНГРЕСИВНИХ АСПЕКТУАЛИЗАТОРА *BEGIN* И *START*

Предмет овог рада јесте квалитативна и квантитативна анализа типова глаголских ситуација унутар комплемента ингресивних (почетних) аспектуализатора *begin* и *start* у енглеском језику. Анализа се ослања на поделу глаголских ситуација базирану на теоријским поставкама К. Смит (1995, 1997) која почива на Вендлеровој класификацији (1967). Истраживање је извршено на текстуалној грађи коју чине реченице преузете из романа Стивена Кинга *Bag of Bones* и *Black House*. Циљ је утврдити: (1) све типове глаголских ситуација који се налазе у комплементу проучаваних аспектуалних глагола; (2) учесталост типова глаголских ситуација унутар комплемента; (3) могућност промене типа глаголске ситуације; (4) прототипску глаголску ситуацију унутар комплемента.

Кључне речи: аспектуализатор, тип глаголске ситуације, лексички аспект, енглески језик, померање типа глаголске ситуације, итерација, *to infinitive*, *Ving*

Примљен: 2/9/2020 14:01:19
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* snezana.kljakic@gmail.com

Катарина Б. Субановић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ЕНГЛЕСКИ ФРАЗНИ ГЛАГОЛИ СА ПАРТИКУЛОМ *OFF* И ЊИХОВИ СРПСКИ ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Предмет овог рада јесу фразни глаголи са партикулом *off* (*off*-Ф.Г.) и њихови српски еквиваленти који су се изучавали са становишта глаголског вида, аспекта и акционсарт. Фразни глаголи преузети су из *Њујоршке тирологије* Пола Остера. Испрва су екстраховане 73 комбинације глагола и партикуле. Потом је тај број смањен на 58 у складу са класификацијом фразних глагола аутора Дарвина и Грејеве (1999). Резултати истраживања показали су да се *off*-Ф.Г. преводе српским перфективним глаголима који се подударају у погледу глаголског времена и форме. У погледу теличности, партикула *off* је телична без обзира на своје значење. Српски перфективни глаголи су исто тако телични, а перфективни префикси маркирају теличност на исти начин као и партикула *off*. Када српски имперфективни и итеративни глаголи имају допуну у виду директног објекта, они су такође телични. На крају, када партикула *off* има значење 'сепарације' наглашава се придевска функција фразних глагола јер се употребљавају у форми прошлог партиципа са копулативним глаголима. Добијени резултати односе се на испитани корпус. Неопходна су даља истраживања како би се уочене тенденције могле сматрати правилом.

Кључне речи: фразни глаголи, *off*, глаголско време, аспект, акционсарт, теличност

Примљен: 2/14/2020 19:01:54
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* katarinasubanovic@gmail.com

Маријана Г. Димовић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

РОДНО НЕУТРАЛНЕ ЗАМЕНИЦЕ У ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ И ЊИХОВИ ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ У СРПСКОМ

Циљ овог рада је да се у кратким цртама опише родна неутралност у енглеском и српском језику, као и да се упореди употреба родно неутралних заменица у обама језицима. За потребе контрастивне анализе прикупили смо корпус који садржи 40 примера у којима су употребљене родно неутралне заменице на енглеском језику и њихови преводни еквиваленти у српском језику. Контрастирањем родно неутралних заменица у енглеском и српском донећемо закључке о томе како се ови облици преводе са енглеског на српски. Такође, ова анализа би требало да нам да увид у то у којој мери се родно неутрални облици користе у оба језика. Резултати истраживања указују на то да се већина родно неутралних заменица у енглеском преводе на српски употребом заменица мушког рода. Исто тако резултати показују да се у енглеском језику неутралним облицима придаје већи значај него у српском, у ком се облици мушког рода и даље сматрају родно неутралним.

Кључне речи: родна неутралност, родно неутралне заменице, мушки род, женски род, енглески језик, српски језик

*Примљен: 2/14/2020 16:48:42
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* maja.dimovic@gmail.com

Горица Р. Томић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Центар за проучавање језика и књижевности

ТУМАЧЕЊЕ СЛИВЕНИЦА У НАЗИВИМА БРЕНДИРАНИХ ПРОИЗВОДА ЈЕЛА И ПИЋА НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду се испитује способност студената чији је матерњи језик српски да успешно протумаче обе мотивне речи и значења 50 двочланих сливеница у називима брендираних производа јела и пића на енглеском језику. Једну групу испитаника чинили су студенти основних и мастер студија англистике који поседују формално образовање везано за предмет истраживања, а другу студенти – неанглисти који су на факултету наставили да уче енглески језик, али који немају формално образовање везано за предмет истраживања. У истраживању су коришћена два упитника. У првом упитнику се од испитаника тражило да претпоставе мотивне речи и значења деконтекстуализованих сливеница, а у другом мотивне речи истих примера датих у реченичном контексту. Прелиминарна анализа резултата испитивања показала је да је мање од половине испитаника у обе групе успело да протумачи обе мотивне речи, односно значења изолованих сливеница, као и да је проценат успешно протумачених контекстуализованих примера нешто већи (иако не значајно већи).

Кључне речи: сливенице, тумачење, мотивне речи, значење, енглески језик, неизворни говорници

Примљен: 2/14/2020 7:44:36
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* gorica.tomic@filum.kg.ac.rs

Јована Љ. Димитријевић*
Анђела Д. Васиљевић**
Институт за српски језик САНУ

КОНЦЕПТ ГОСТОПРИМСТВО У СРПСКОМ И ФРАНЦУСКОМ ЈЕЗИКУ

Коауторски рад *Концепти гостопримство у српском и француском језику* базира се на контрастивној лингвокултуролошкој анализи овог концепта у српском и француском језику. Циљ рада био би да се анализом грађе ексцерпираних из савремених описних и фразеолошких српских и француских речника, као и Вукових народних пословица, уоче евентуалне сличности, различитости или заједничке црте језичке рецепције у двема традицијама. Питање које се разматра тиче се и конвенционалног односа према појму *гостопримство*, те евентуално различитој позитивној или негативној маркираности у језичкој слици два народа. Дакле, посматраће се сличности, разлике, као и контактолошке споне у концептима два језика и две културе. Концепт *гостопримство* представља један од важнијих интернационалних културолошких концепата, који се изражава како на лексичком тако и на фразеолошко-паремиолошком нивоу. Кључни појам у концепту *гостопримство* на лексичком нивоу припада лексеми *гост*, односно лексеми *invite*. У обзир су узета и досадашња сагледавања с другачијих аспеката овог феномена у српском језику (нпр. у раду Д. Мршевић-Радовић, Т. Милосављевић).

Кључне речи: концепт гостопримство, српски језик, француски језик, речник, лингвокултурологија

Примљен: 2/18/2020 13:09:31
Прихваћен: 21.02.2020.

* dimitrijevic.office@gmail.com

** andjela.vasiljevic.ue@gmail.com

Сенка Р. Стојанов*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

РОДНИ СТЕРЕОТИПИ ПРИКАЗАНИ КРОЗ СЛИКУ ПОРОДИЦЕ У УЏБЕНИЦИМА ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА ЗА РАНОШКОЛСКИ УЗРАСТ

Овај рад представља резултат родно осетљиве анализе уџбеника француског језика. Родни стереотипи показани кроз слику породице посматрани су кроз десет уџбеника српских и француских издавача. Поред теоријског дела у коме смо дали дефиниције појмова битних за разумевање родне анализе, квантитативном и квалитативном анализом идентификовали смо родне стереотипе на илустрацијама. У раду смо указали на добре примере којима се деконструишу родни стереотипи и уводе принципи родне равноправности. Резултати истраживања показали су видљиве напоре аутора да се избегне стереотипно приказивање. Иако постоји видљив помак у погледу родне перспективе, родни стереотипи су и даље присутни, мало више у уџбеницима српских аутора, што сматрамо да треба избегавати јер се на тај начин промовишу родни модели понашања од раног узраста. У теоријском смислу, резултати овог истраживања могу се интерпретовати као нека врста препоруке издавачима – да се убудуће у наставном материјалу мушки и женски ликови уједначено представљају у свим активностима, као и да се уравнотежено представљају различити породични модели.

Кључне речи: родни стереотипи, уџбеник, страни језик, породица

Примљен: 2/9/2020 21:39:45

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* stojanovsenka@gmail.com

Нађа С. Миљковић*

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ПРОБЛЕМИ ПРЕВОЂЕЊА СИНОНИМА СА ФРАНЦУСКОГ НА СРПСКИ ЈЕЗИК НА ПРИМЕРУ СПОРАЗУМА О ОТВОРЕНОМ НЕБУ И ПРАТЕЋИХ АКТА

Процес приступања Србије Европској унији реализује се на неколико начина од којих је један склапање споразума. Услед лингвистичке ситуације присуства више језика, осим усвајања одредби успостављених споразума, неопходно је превести их на језик земаља потписница тог споразума. Стога, успешност примене и стандардизације правних норми и прописа приликом склапања билатералних или мултилатералних споразума зависи од правилног превода. Полазећи од ситуативног теоријског модела превођења и принципа функционалне еквиваленције, пажњу ћемо усмерити на синонимију између француских и српских правних термина. Приликом упоређивања француског оригинала и коначног превода, упркос јасно дефинисаним упутствима у Приручнику за превођење правних аката ЕУ, јавља се недоследност терминологије што доводи до неподударности у тумачењу докумената. Такође ћемо показати да преводилац у одређеним случајевима није употребио адекватна преводна решења и да значења датих лексема у одговарајућем контексту нису довољно изнијансирана.

Кључне речи: превођење, синонимија, право, француски језик, српски језик

Примљен: 2/13/2020 17:07:22

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* nadjamiljkovic018@gmail.com

Јована Д. Базич*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ФРАЗЕОЛОГИЗМИ У ДЕЛИМА УМБЕРТА ЕКА

Циљ овог рада јесте испитивање фразеолошких израза у делима славног италијанског писца Умберта Ека, као и проналажење њихових преводних еквивалената у српском језику. Корпус који ћемо испитати јесу дела *Нулли број* и *Прашко гробље*. С обзиром на то да су оба језика обogaђена оваквим изразима и да Екова дела несумњиво обилују фразеологизмима, прво ћемо издвојити све примере, а потом их и рашчлани-ти посматрајући их са семантичког аспекта (сагледавајући њихове главне компоненте), али и морфосинтаксичког (према подели на именичке, глаголске, приложне и придевске). На крају ћемо све примере нумерисати и истаћи оне који се најчешће употребљавају у делима, а за које смо пронашли адекватне изразе у српском језику у преводима којима ћемо се служити током овог испитивања.

Кључне речи: фразеологизми, српски језик, италијански језик, Умберто Еко, преводи

Примљен: 2/13/2020 17:01:32

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* jovanabazic.ital@gmail.com

Ана В. Петровић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Центар за научноистраживачки рад

ПЛУСКВАМПЕРФЕКАТ У РОМАНУ *ИМЕ* *РУЖЕ УМБЕРТА ЕКА* И ЊЕГОВИ ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

У овом раду анализираће се употреба плусквамперфекта у италијанском језику и његови преводни еквиваленти у српском језику. Проблем који се јавља при превођењу прошлих времена са италијанског на српски језик састоји се у томе што се она у великој мери преводе српским перфектом, док у италијанском језику свако перфекатско време поседује семантичке и прагматичке специфичности и функције које обавља при пружању информација, те је стога циљ рада да укаже на (не) преводивост плусквамперфекта, као и на решења којима је преводилац прибегао приликом превођења. Због неподударности италијанских и српских времена, покушаћемо да укажемо на фреквентност наведеног времена у одабраном роману, комбинацију са другим перфекатским временима, али и њихове еквиваленте у преводу на српски језик.

Кључне речи: плусквамперфекат, италијански језик, преводни еквиваленти, *Име руже*

Примљен: 2/14/2020 16:46:09

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* petrovicana9@gmail.com

Ирена М. Селаковић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

СОМАТИЗАМ СРЦЕ У ШПАНСКОЈ И СРПСКОЈ ФРАЗЕОЛОГИЈИ

У овом раду анализирамо фразелоске јединице које у својој структури садрже соматизам *срце* у српском, односно *corazón* у шпанском језику. Теоријску основу нашег рада представља појам преводне еквиваленције, а циљ је да на основу лексичко-семантичког аспекта истражимо да ли соматски фразеологизми са конституентом *corazón* у шпанском језику имају преводне еквиваленте у српском, као и који степен преводне еквиваленције је заступљен. Користимо се методом контрастивне анализе, а корпус нашег рада чини тридесет девет фразеологизама преузетих из референтних шпанских фразеолошких речника (DDFH 2000, DFEM 1996, DELE 2009, DLVEE 2002, DRAEe). Хипотеза на којој се базира наше истраживање је да шпански и српски језик имају доста сличности на пољу фразеологије, као и да постоји велики број преводних еквивалената, али да не постоји велики број примера који осликава потпуну еквиваленцију због очигледне разлике у језичким системима. Соматске фразеологизме са овом лексемом изабрали смо због њихове широке употребе, како у шпанском, тако и у српском језику.

Кључне речи: фразеологија, фразеологизам, соматизам, срце, преводна еквиваленција

Примљен: 2/14/2020 17:03:05
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* irena.selakovic@filum.kg.ac.rs

Александар Т. Танасијевић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

СТРУКТУРА ИМЕНИЧКЕ СИНТАГМЕ У ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Предмет нашег истраживања представљају именичке синтагме у шпанском и српском језику. Циљ рада је да, посредством контрастивне анализе, упоредимо структуру именичке синтагме у обама језицима и укажемо на сличности и разлике. Корпус рада се заснива на граматицама и граматичким приручницима на шпанском и српском језику. Резултати указују на то да се у српском и шпанском језику дефиницији синтагме приступа на сличан начин. Запажају се различитости у погледу класификације синтагми, као и у самој структури именичке синтагме у анализираним језицима.

Кључне речи: синтагма, именичка синтагма, контрастивна анализа, српски језик, шпански језик

*Примљен: 2/7/2020 16:49:25
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* aleksandar.tanasijevic21@gmail.com

Александра З. Хасановић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ФРАЗЕОЛОГИЗМИ СА КОМПОНЕНТАМА НЕБО И ЗЕМЉА У ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Предмет рада је анализа фразеолошких јединица чије су саставне компоненте лексема *небо* и *земља* у шпанском и српском језику. Корпус чини 37 фразеологизама на шпанском језику, забележених у референтним шпанским фразеолошким речницима (DFEM 2004, DDFH 2012, DEA 1999, DRAE). Служећи се методом контрастивне анализе настојимо да утврдимо њихова значења, као и степен еквиваленције: потпуна, парцијална или нулта, при чему је полазни језик шпански, а циљни српски. Полази се од претпоставке да је значење фразеолошких јединица условљено првобитним значењем лексема: са једне стране, *неба* као синонима за небески свод и Бога; са друге стране, *земље* као синонима за тло и за овоземаљски живот. Анализом конкретних језичких реализација горе поменутих лексема настојимо да покажемо њихове сличности и разлике на морфосинтаксичком, лексичком и семантичком нивоу. Изучавањем грађе долазимо до закључка да значења фразеологизама везаних за небо и у шпанском и у српском језику имају позитивну конотацију (срећа, успех, доброта), док фразеологизми са компонентом *земља* у већини случајева имају негативну конотацију (смрт, губитак, неуспех, нестанак, скривање).

Кључне речи: фразеологизми, *небо*, *земља*, контрастивна анализа, шпански језик, српски језик, еквиваленција

Примљен: 6/6/2020 22:49:25
Прихваћен: 07.06.2020.

---

* sandra.hasanovic96@gmail.com

Анђела Т. Вујосевић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

СЕМАНТИЧКА АНАЛИЗА ЛЕКСИЧКИХ СРЕДСТАВА ЗА РЕФЕРЕНЦИЈУ ЧИНА НАТО БОМБАРДОВАЊА 1999. ГОДИНЕ У НЕМАЧКИМ И СРПСКИМ МЕДИЈИМА

У раду се анализирају лексичка средства за референцију чина НАТО бомбардовања Савезне Републике Југославије 1999. године у немачкој и српској штампи. У теоријском делу ближе је описан модел тродимензионалног концепта значења немачког лингвисте Фрица Херманса, према којем се функције језичког знака реализују на трима равнима: когнитивној, емотивној и деонтичкој. Анализом лексике према описаном моделу најпре се у емпиријском делу рада анализирају лексичка средства за референцију чина НАТО бомбардовања пронађена у 68 тематски релевантних чланака српског недељника НИН и 39 чланака немачког магазина ШПИГЛ током НАТО агресије над СРЈ, односно у периоду од марта до јуна 1999. године. Резултати су представљени и квантитативно. Полазећи од Хумболтове тезе да је различитост у језицима заправо различитост у погледима на свет, рад покушава да одговори на питање како језик и коришћена лексика формирају мишљење појединца и социјалне групе о неком догађају, односно како се сукоб политичких и војних снага осликава у двама различитим језицима и заправо одражава на говорнике тих језика.

Кључне речи: семантика, анализа лексике, ШПИГЛ, НИН, 1999, НАТО бомбардовање

*Примљен: 1/20/2020 9:50:56
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* andjela.vujosevic.kg@gmail.com

Милена Д. Матић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ВЕРБАЛИЗАЦИЈА ЕМОЦИЈА У НЕМАЧКОМ ЈЕЗИКУ МЛАДИХ

У раду је анализирана вербализација емоција испитаника, код којих је помоћу различитих стимулуса изазивана емоционална реакција. Како број лексема које именују емоције надмашује број самих емоција, резултате смо поделили у четири семантичка поља: страх, туга, срећа, бес и анализирали их когнитивно, издвајајући концептуалне метафоре, лексички, при чему смо дали преглед карактеристичних израза за свако наведено поље и језичка средства за испољавање емоција у оквиру задате примарне емоције тог семантичког поља. Поред лексичкосемантичке и морфолошке равни, емотивне компоненте препознају се и на фонетско-фонолошком нивоу. Ономатопеја, истезање звука самогласника и узвици су само неки од примера. Приказани резултати никако не представљају коначни списак израза, и могу се наћи и у говору одраслих широм територије немачког говорног подручја и обухватају велики број англицизама, углавном у функцији појачивача. Ово истраживање се даље може проширити на контрастивну анализу како би се открило да ли се и у којој мери могу наћи разлике између двају језичких система на когнитивно-језичком нивоу емоција.

Кључне речи: вербализација емоција, језик младих, немачки језик, семантичко поље

*Примљен: 2/13/2020 21:35:46
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* millena90@gmail.com

Биљана М. Ковач*
Александар С. Николић
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

СРПСКИ ПРЕВОД КУЛТУРНО СПЕЦИФИЧНЕ ЛЕКСИКЕ ИЗ НЕМАЧКОГ ФИЛМА *GOOD BYE LENIN!*

Филмови су нам данас доступни свугде, у сваком тренутку и на великом броју различитих језика и често обилују бројним културним специфичностима, које је неопходно предочити гледаоцима који га разумеју само уз одређени превод. Превођење представља подухват преносења информација и уметничких дела не само с једног језика на други већ и из једне у другу културу. Превођење културно специфичне лексике само по себи представља специфичну преводилачку проблематику, а поготово је то случај када су у питању титлови који су додатно просторно и временски ограничени. Овај рад се бави анализом превода немачког филма *Good Bye Lenin!* на српски језик. Радња филма обухвата период од октобра 1989. до уједињења Немачке те обилује садржајем који је специфичан за тај период, поготово за НДР. У раду се предочава како су та места из филма пренесена у превод филма кроз контрастивну анализу оригинала и превода.

Кључне речи: титловање, културно специфичне лексеме, превод филма, преводилачки проблеми, *Good Bye Lenin*

Примљен: 2/15/2020 20:39:17
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* biljana.kovac@ff.uns.ac.rs

Јелена И. Маринков*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ИНЦЕСТ И ИДЕНТИТЕТ У ДРАМАМА МАСКА, ПОД РУШЕВИНАМА И КОД ВЕЧИТЕ СЛАВИНЕ

У овом раду настојаћемо да покажемо на који начин један од експресионистичких топоса – мотив инцеста – функционише у трима међуратним драмама. Указаћемо на нека од суштинских обележја инцеста као антрополошког феномена и применити их у тумачењу мотива инцеста у драмама *Маска*, *Под рушевинама* и *Код Вечите славине*. Истаћи ћемо основне културолошке претпоставке и антрополошке категорије са којима је феномен инцеста повезан и због којих је актуелан у оквирима експресионистичке поетике. Покушаћемо и да докучимо на који начин је процес дезинтеграције драмске личности и драмског говора, процес који суштински обележава рађање модерне драме, повезан с мотивом инцеста. Суштину те повезаности сагледаваћемо кроз уочавање додатних импликација мотива кад је реч о формирању идентитета, посебно женског идентитета. У свим појединим сегментима рада настојаћемо да истакнемо интригантност овог мотива у погледу уобличавања драмске структуре и конструисања идентитета ликова унутар дивергентних и поетички разноликих, иако временски блиских, драмских модула.

Кључне речи: инцест, идентитет, међуратна драма, експресионизам, *Маска*, *Под рушевинама*, *Код Вечите славине*

Примљен: 06.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* j.marinkov.93@gmail.com

Ана З. Хубер*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ЖЕНСКИ ПОГЛЕД НА РАТ У ЈЕДНОЧИНКАМА МАКСА АУБА

Тема овог рада је положај жене у рату и женски поглед на ратна збивања прве половине XX века у кратким драмским делима шпанског књижевника Макса Ауба (1903–1972). На примеру једночинки *De algún tiempo a esta parte* (*Већ неко време*) и *La vuelta: 1947* (*Повратак: 1947*), анализираће се два модела женског односа према рату и последицама рата: активни и пасивни модел. Протагонисткиње Ема и Исабел, као и споредни женски ликови у драмама, живе у недефинисаном просторно-временском оквиру између прошлости, садашњости и неизвесне будућности и своју егзистенцију темеље на сећањима. Ема страда због свог порекла, а Исабел због политичких ставова. Обе жене су жртве рата, али се њихова свест о ратним дешавањима и степен укључености битно разликују. Компаративном анализом књижевних поступака које Ауб примењује у поменутиим једночинкама показаће се какав је положај и улога Аубових женских ликова у турбулентним историјским околностима.

Кључне речи: Макс Ауб, Генерација 27, Шпански грађански рат, антифашизам, Холокауст, кратке драмске форме, женски ликови

Примљен: 09.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* anahuber9295@gmail.com

Дајана З. Милованов*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ЖЕНА, СЕКСУАЛНОСТ И ЛЕПОТА У ТРАНСФОРМАЦИЈАМА ЕН СЕКСТОН И КРВАВОЈ ОДАЈИ АНЦЕЛЕ КАРТЕР

У раду се пореде поетике Ен Секстон и Анцеле Картер кроз различит приступ модернизацији класичних бајки. Америчка и британска ауторка ресемантизују општепознате наративе и деконструишу уврежене родне поделе на којима се темељи класична бајка. Кроз однос према жени, њеној сексуалности и лепоти, испитују се текстуалне стратегије и мотиви, попут огледала и прождирања, кроз које се нуди нова перспектива о потиснутим слојевима текста. Пореди се однос ауторки према могућностима жене да пасивно тело, обликовано мушком фантазијом, претвори у активног субјекта са аутономном жељом, као и начини на које, кроз вековима стари наратив, проговара модерна и сексуално освешћена јунакиња.

Кључне речи: бајка, сексуалност, жена, жеља, деконструкција, огледало

*Примљен: 10.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* dacam93@gmail.com

Александра В. Чебашек*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ДИСФУНКЦИОНАЛНИ БРАК У НОВЕЛИ „КРОТКА” Ф. М. ДОСТОЈЕВСКОГ

Предмет рада је преиспитивање семантике и структуре новеле „Кротка” Ф.М. Достојевског. Циљ рада јесте да се кроз детаљно тумачење новеле, њених ликова, брачних односа и симболичних места, преиспита и расветли могући мотив самоубиства главне јунакиње ове новеле, Кротке. Разлагањем и детаљним приказом приповедача, који је и главни јунак, вршимо ретроспекцију Кроткиног живота. Парадоксално, у новели се препознаје мушкарац са психологијом жртве, док је жена, која је жртва, представљена као кривац сопственог удеса. Рад истражује могуће утицаје симболичних мотива, попут иконе, карактеристичних сцена, попут сцене са револвером, и скривених ликова, попут служавке Лукерје. Тематизује се заједнички живот брачног пара и унутрашње душевно стање Кротке, као и (не)објашњивост њеног поступка.

Кључне речи: Достојевски, „Кротка”, самоубиство, брак, икона

Примљен: 22.01.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* cebasekaleksandra@gmail.com

Наталија Т. Ђерманов*

Универзитет у Новом Саду

Филозофски факултет

ОДРЕДНИЦА ПОРОДИЦЕ ЗА ВРЕМЕ НАЦИОНАЛСОЦИЈАЛИЗМА НА ПРИМЕРУ РОМАНА *БИЛИЈАР У ПОЛА ДЕСЕТ* АУТОРА ХАЈНРИХА БЕЛА

Овај рад бави се одредницом породице за време националсоцијализма и то на примеру романа *Билијар у пола десет* (*Billard um halb zehn*) аутора Хајнриха Бела (*Heinrich Böll*). Методолошким приступом социјалне историје, на примеру поменутог романа, обухваћени су различити аспекти породице и друштва, историјски контекст и време националсоцијализма, са циљем да се да увид у породичне структуре за време владајућег режима, као и да се покаже како је он утицао на њу, што доприноси потпуно новом тумачењу овог појма. Ова тема ће бити приказана кроз дело Бела, који је познат по томе да на микроплану приказује реалну слику целог друштва, а управо овај његов роман експлицитно се бави темом породице у контексту националсоцијализма. У наизглед једноставном роману, Бел, својим вештим приповедањем, различитим приповедачким перспективама и јаком карактеризацијом мушких ликова, успева да допринесе аутентичности овог времена, да покаже сурову реалност, моћ појединаца, али и велику промену, како на породичном, тако и на друштвеном нивоу. У роману се приказује живот више генерација једне породице, њихова уверења и амбиције, које су умногоме исклесане уверењима и амбицијама националсоцијализма.

Кључне речи: породица, националсоцијализам, Хајнрих Бел, *Билијар у пола десет*

Примљен: 06.03.2020.

Прихваћен: 07.03.2020.

---

* natalija.djermanov@ff.uns.ac.rs

Милана М. Гајовић*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

МОТИВ МАШТЕ КАО ОСНОВА ИЗГРАДЊЕ ИДЕНТИТЕТА У РОМАНИМА *МОМО* И *БЕСКРАЈНА* *ПРИЧА* МИХАЕЛА ЕНДЕА

Велика дјела дјечје књижевности омогућавају младим људима да у периоду одрастања граде слику о себи и о свијету у ком живе, што је основа за њихов цјелокупни психоемотивни и когнитивни развој. Тако се у романима *Момо* и *Бескрајна прича* Михаела Ендеа покрећу неке од суштинских тема у људском животу, као што је формирање идентитета кроз иницијацијско суочавање дјетета са свијетом одраслих. У датом процесу велику улогу игра моћ маште као обликотворна снага и основа онеобиченог сагледавања стварности, али и увиђања вриједности живота и непоновљивости других бића. Мотив маште у овим дјелима није супротстављен стварности, већ је с њом у равнотежи.

Кључне речи: Михаел Енде, *Момо*, *Бескрајна прича*, дјечја књижевност, идентитет, машта

Примљен: 22.01.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* milanagajovic@gmail.com

Милица Д. Петровић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ТОТАЛИТЕТ ДЕТИЊСТВА У РОМАНУ ГОРИ МОРАВА ДРАГОСЛАВА МИХАИЛОВИЋА

У оквиру овога рада представљен је критички приказ романа *Гори Морава* Драгослава Михаиловића. Циљ истраживања је начин књижевне обраде и проблематизација тоталитета детињства и мотива наслеђа, породичне историје и мотива пропадања, болести и смрти. Поред овога, рад се бави и питањима имплементације митско-фолклорних садржаја, хуморних елемената и улогом језика. Приликом анализе наведеног књижевног текста користили смо се семиостилистичким методом, следећи композициону схему самог аутора, а од изузетног је значаја и индуктивна метода, имајући у виду широки тематски опсег који се отвара унутар Михаиловићевог приповедања. Уводни део посвећен је ближем одређењу књижевно-историјског контекста дела, затим вршимо деконструкцију текста, уз пригодне коментаре о његовој стилогености, да бисмо, на крају, дошли до резултата да писац предност даје фикционализацији у односу на документаризам, а о овоме сведочи и уплив митолошког дискурса и фолклорног наслеђа у Михаиловићевој прози. У раду је указано на то да аутор тежи оригиналности, те тему одрастања поетски стилизује, велику пажњу посвећујући језику, који фигурира и као извор хуморних, али и гротескно-иронијских елемената.

Кључне речи: Драгослав Михаиловић, фикцијска проза, роман, аутобиографија, историја, топос детињства, мит, фолклорна традиција, иронија, хумор

Примљен: 25.01.2020.

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* petrovicmilica637@gmail.com

Миона Р. Коматина*

Универзитет у Београду
Филошки факултет

ПРИСУСТВО ОДСУСТВА ФИГУРЕ ОЦА У ДЕЛИМА МИРОСЛАВА КРЛЕЖЕ И ДАНИЛА КИША

Рад представља компаративну анализу дела Мирослава Крлеже и Данила Киша кроз тумачење фигуре оца у делима у којима оба писца приказују својеврсно одсуство очеве фигуре. Циљ рада јесте да прикаже како присуство, односно одсуство, утиче на формирање идентитета детета, те на који начин оба писца приступају овој теми. На издвојеним примерима, у *Породичном циклусу* Данила Киша и у роману *Повраћак Филија Лајиновића* Мирослава Крлеже, биће представљене сличности и разлике у приказивању теме детињства, односа оца и сина и фигуре оца. У раду ће се, психоаналитичком методом, приказати односи јунака, али ће бити тумачени и биографски подаци писаца који су могли да утичу на конституисање теме односа оца и сина, те на начин на који су биографије писаца инкорпориране у њихова дела.

Кључне речи: отац, син, детињство, идентитет, Данило Киш, Мирослав Крлежа

Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* miona.vujinovic@gmail.com

Александра А. Марковић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ФИГУРА ХРИСТОСА У РОМАНУ АТЛАНТИДА БОРИСЛАВА ПЕКИЋА

У овом раду бавимо се истраживањем новозаветне фигуре Христоса и начина на који је Пекић применио ову фигуру у овиру антрополошког епоса *Атлантида*. Методом упоредног сагледавања текстова (Пекићеве *Атлантиде* и *Новој Завети*), пратећи испреплетеност елемената, настојали смо утврдити којим поступком новозаветна фигура бива уткана у Пекићев текст. У оквиру три поглавља испитали смо уклапање фигуре Христоса у Пекићево наративно ткиво, као и постојање Бога у цивилизацијском свету *Атлантиде*. Анализом догађаја, при чему се истичу зачеће и рођење, страдање и васкрсење, затим, анализом ликова, постављајући у срж анализе лик Џона Хауланда, Џона Алдена, са једне стране, и Христоса, са друге стране, испитали смо могућност постојања Месије, с обзиром на то да је у питању критика цивилизацијске оријентације и, пре свега, цивилизацијског човека (робота). Дошли смо до закључка да се Пекић поиграва смислом основне приче, при чему, преобликујући устаљене јединице, тим причама у свом наративу даје ново значење. Постојање Бога у *Атлантиди*, закључујемо, Пекић негира, постављајући на његово место човека, који, преузимајући материјалност за сопствену егзистенцију, губи своју људскост – постаје робот.

Кључне речи: Христос, Месија, *Атлантида*, васкрсење, Бог

Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* saskam94@gmail.com

Љиљана А. Птицина*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ОДРЕЂЕЊЕ ЖАНРА ПЕКИЋЕВЕ ПРОЗЕ

Рад представља анализу жанровског одређења Пекићеве прозе. Претежно се анализира и образлаже жанровско одређење прозног дела *Време чуда*, које теоретичари различито дефинишу, одређујући га као венац, приповетку, али и као роман. Анализа корпуса, односно дела, *Време чуда* и *Нови Јерусалим*, врши се кроз призму Бахтинове теорије о роману, уз кратко супротстављање Лукачеве теорије Бахтиновој када је у питању анализа Пекићеве прозе. Након образлагања зашто бисмо *Време чуда* окарактерисали као роман, бавимо се хронотопом као жанровским значењем, где се указује на најчешће хронотопе које сусрећемо у Пекићевеј прози. Новине које Пекић доноси српској књижевности огледају се у једној комплетираној романескној слици - паралелном свету, документованој историјским изворима, причама сведока, археолошким ископинама. Централно место његовог дела заузима, уопштено гледано, проблематизовање човекове позиције у свету уопште – дакле и у прошлости, садашњости, али и будућности. И управо тај и такав његов однос према култури и постојању – ерудитивни, проблематизујући, предсказивачки, проказивачки – „аналоган је корелацијама између хронотопа унутар дела” (Бахтин 1989: 386).

Кључне речи: жанр, хронотоп, постмодернизам, Пекић, Бахтин, теорија романа

Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* ljiljana.ptitsyna@gmail.com

Гордана З. Богићевић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ПОСТМОДЕРНО ИСПИТИВАЊЕ МОГУЋНОСТИ ПРИПОВЕДАЊА У КРАТКОЈ ПРИЧИ ПОЛА ОСТЕРА „БОЖИЋНА ПРИЧА ОГИЈА РЕНА”

Рад анализира „Божичну причу Огија Рена”, америчког аутора Пола Остера, из перспективе постмодерног поигравања формом и жанром и интертекстуалног отварања могућности приповедања. Ова кратка прича заживела је у три итерације: у дневном листу *Њујорк тајмс*, као илустрована књига, и као филм *Дим* редитеља Вејна Ванга. Иако често сврстан међу „меке” постмодернисте, умерене експерименталности и питког стила, у овим трима различитим третманима исте приче Остер одбацује формална ограничења и прави искорак ка другим медијима, како би промишљао однос нарације и живота, аутора/приповедача и читаоца/слушаоца, улогу и сврху приче и приповедања у животу појединаца и ширем друштвеном контексту. Циљ рада јесте да покаже како је Остерово испитивање (и подривање) традиционалних схватања приповедања увек скопчано са разматрањима етичког и политичког потенцијала приче, те да је Остерово жеља да проникне у саму природу чина (и уметности) приповедања одређујући елемент његове поетике.

Кључне речи: Пол Остер, америчка књижевност, постмодернизам, метафикција, интертекстуалност, прича и приповедање

Примљен: 08.01.2020.

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* astijanaks@yahoo.com

Дина М. Липјанкић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

РОМАН О ЛОНДОНУ: КРАТАК ПУТ - ДУГО ПУТОВАЊЕ

Аутопоетичке секвенце *Романа о Лондону* казују нам да се крај зна и да оно што ће се у роману, непознато, дешавати, јесте увезано само са стазом и путовањем који ка том крају воде. Крај је изванредан, али начин на који ће се до њега стићи је непознат и неизванредан, колико јунаку, толико и читаоцу. Читајући роман, стичемо утисак да се крај непрестано одлаже враголастим и вражјим Мефистовим поступцима и намерама, али и истим таквим делањима других ликова. Или, другачије речено, оно што Мефисто (као физички неуприсутњени лик) замисли, други ликови остваре. А таква одлагања, ти поступци и намере, јесу материјализовани видови психолошких препрека и унутармонологских дигресија. Намера нам је, дакле, да кроз кратке етапе пута, кратке стазе које Рјепнин предузима, походећи Лондон и његово предграђе, покажемо како се путовање, спољашње и унутрашње, продужава, како се спољашње препреке умножавају и како се унутрашње психолошке препреке материјализују и постају видом спољашњих.

Кључне речи: хронотоп, простор пута, простор путовања, развој лика, унутрашње и спољашње путовање

*Примљен: 13.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* lidina_la@hotmail.com

Сара Н. Мајсторовић*

Универзитет у Новом Саду

Филозофски факултет

ОДИСЕЈ У НЕСТАЈАЊУ: О МОТИВУ БЕЗДОМНОСТИ У РОМАНУ О ЛОНДОНУ

Тема рада је мотив бездомности у *Роману о Лондону* као битно одређење протагонисте, емигранта из царске Русије, Николаја Рјепнина. Међутим, оно је и одлика већине осталих ликова, чланова потрошачког друштва послератног Лондона. Применом теорија постмодерне урбаности Жана Бодријара, Карла Шорскеа, Ричарда Лехана и теорије мегалополиса Слободана Владушића, постаје јасно да овај роман осликава постмодерно стање града. За њега је својствен брз проток новца и информација, у који се утапа сваки лични идентитет. Циљ рада је да анализира начин на који Лондон, као мегалополис, за своје становнике производи тек симулакрум, привид дома. Доказује се и да је *Роман о Лондону* приказ тежње мегалополиса да дезинтегрише Рјепнинову субјективност, коју у њеној жудњи за домовином и љубављу према жени можемо разумети као одисејску. Увиђајући да је изгубио битку за свој идентитет, Рјепнин бира смрт као једини могући повратак и, парадоксално, одбрану од вечите бездомности у ковитлацу постмодерног града.

Кључне речи: *Роман о Лондону*, бездомност, Одисеј, постмодернизам, Милош Црњански

Примљен: 12.02.2020.

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* sara.majstorovic93@gmail.com

Милица Б. Мојсиловић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ОДИСЕЈЕВ СТРАХ ОД СИРЕНА

У овом раду размотрићемо становиште Теодора Адорна и Макса Хоркхајмера, које су изнели у свом делу *Дијалектика просветитељства*, а на основу ког је Одисеј виђен као претеча колонизатора и освајача. Објаснићемо како Хомеров јунак успева да савлада опасности које га спречавају да се врати у завичај. Посматраћемо Итаку као место из којег израста будућа европска цивилизација, а насупротив њој поставићемо остатке старијих друштава која опстају још само на маргинама. Сирене су један од видова у којима се појављују те старе, митске културе, наспрам којих стоји рационални принцип чији је носилац Одисеј.

Кључне речи: Одисеј, Хоркхајмер, Адорно, просветитељство, цивилизација, рационално, остаци старијих култура, сирене, мит

*Примљен: 04.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* milica.mojsilovic995@gmail.com

Наташа П. Ракић*
*Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет*

АФРИЧКИ РАЈ У САВРЕМЕНОЈ НЕМАЧКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ НА ПРИМЕРУ ПЕСМЕ „СРЦЕ АФРИКЕ” ФОЛКЕРА БРАУНА

У раду се пружа увид у критику европског развоја и модернизације кроз перо немачког песника Фолкера Брауна. Заснивајући своју критику на темељима постколонијалних студија, Фолкер поетски представља Африку као место једнако рају, које ће бити спас за белог човека угроженог модернизацијом која са собом носи потпуну деперсонализацију и деконструкцију. Смештањем Африке у центар спасеног света, Фолкер децентрализује еуроцентричну перспективу моћи и успеха. У раду се преиспитује слика Африке у савременој немачкој књижевности, као и теза да је описана рајска Африка конструкт (пост)колонијализма.

Кључне речи: немачка постколонијална књижевност, Африка, Фолкер Браун, утопија, рај

*Примљен: 13.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* natasa.rakic@filum.kg.ac.rs

Наташа М. Милојевић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ДРУГИ, ТО САМ ЈА: (ДЕ)КОЛОНИЗАЦИЈА У РОМАНУ МАРСОВСКО ВРЕМЕНСКО ИСКЛИЗНУЋЕ ФИЛИПА К. ДИКА

Суморна пустиња на Марсу, у коју Филип К. Дик смешта своје протагонисте у роману *Марсовско временско исклизнуће*, указује се повољном за процват експлоатације. Преплитање мотива економске експлоатације са психичким поремећајима доима се тежиштем радње, док се колонизација староседелаца одвија у сенци наратива чија се форма постепено разобличава симулирајући развој шизофреније. Пратећи постулате постколонијалне критике, рад настоји да укаже на то да скрајнуто искуство колонизованог народа у роману *Марсовско временско исклизнуће*, које је подривено главним наративом романа, заправо има за циљ да истакне другост староседелаца. Концепт мимикрије Франца Фанона, који се у роману открива у измењеном облику, и ослобођење које почива управо у рукама узнемирујућег Другог, наводе на закључак да Диково упловљавање у преиспитивање доживљаја концепта времена субверзивно упућује на чињеницу да у колонизованом свету границе постају порозне, чиме се и сам концепт непознатог, као инфериорног, доводи у питање.

Кључне речи: колонијализам, постколонијализам, Други, мимикрија, Филип К. Дик, Франц Фанон

Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* natasa.milojevic@outlook.com

Милица С. Станковић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ЛАВИРИНТ У ТЕКСТУ И ЛАВИРИНТ ТЕКСТА - БОРХЕСОВЕ РАЧВАСТЕ СТАЗЕ У РОМАНУ *ИМЕ РУЖЕ УМБЕРТА ЕКА*

Рад истражује интертекстуалне везе између одабраних приповедака Хорхеа Луиса Борхеса и романа *Име руже* Умберта Ека, посебно се усредсређујући на формирање физичког и књижевног лавиринта који се налази у средишту Ековог првог романа. Формирање лавиринта у Борхесовој и Ековој прози биће истражено на два нивоа, те ће најпре бити дат осврт на могуће физичке форме лавиринта и њихова потенцијална метафоричка значења, а потом ће фокус бити преусмерен на формирање књижевног, интертекстуалног лавиринта, односно ризоматске структуре текста, кроз чију се сложеност могу сагледати комплексни семиотички процеси. Коначно, кроз упоредну анализу Ековог романа и Борхесових приповедака „Врт са рачвастим стазама”, „Смрт и бусола”, „Вавилонска библиотека” и „Бесмртник”, биће дат увид у њихову међусобну повезаност, са циљем да се проникне у бројне метафизичке димензије којима су Борхесови и Екови лавиринти обогаћени.

Кључне речи: Хорхе Луис Борхес, Умберто Еко, лавиринт, ризоматска структура, семиотика, структурализам, интертекстуалност

Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* mstankovic994@gmail.com

Ђорђе М. Ђурђевић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

**БЛАГОВЕСТИ: ОНТОЛОГИЈА ПРАЗНИКА И
ЕРОТИКА КЊИЖЕВНОСТИ У ДРАМИ УДВОРЕЊЕ
АРХАНГЕЛА ГАВРИЛА ДЕВОЈЦИ МАРИЈИ ГАВРИЛА
СТЕФАНОВИЋА ВЕНЦЛОВИЋА**

У раду се испитују теопоетичке релације између јеванђеоског наратива о благовештењу арханђела Гаврила Марији Богородици (Лк 1, 26 – 38; Мт 1, 18) и одговарајућих апокрифних текстова („Протојеванђеље Јаковљево”, „Сказање Афродитијана Персијанца” (дужа верзија), „Свештенство Исуса Христа”) са драмом Гаврила Стефановића Венцловића *Удворење арханђела Гаврила девојци Марији*. У формирању Венцловићеве драме, осим поменутих извора, важну улогу има химнографија празника Благовести (Минеј, 7. април), те Богородичин канон Св. Теофана Начертаног, испеван у форми дијалога. У раду испитујемо канонске и апокрифне карактеристике Венцловићеве драме, те појединачне фигуре арханђела Гаврила (који се у различитим текстовима различито именује: анђео, анђео Господњи, арханђео Гаврило) и Богородице.

Кључне речи: Благовести, арханђео Гаврило, мариологија, теотокологија, ангелологија, теопоетика

*Примљен: 13.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* djordje.djurdjevic@filum.kg.ac.rs

Катарина Н. Фуртула*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ДЕСАКРАЛИЗАЦИЈА СРЕДЊОВИЈЕКОВНОГ ЈЕЗИКА И ЖАНРА - ГРОТЕСКА У НИШЧИМА ВИДОСАВА СТЕВАНОВИЋА

Роман *Нишчи* је један од композиционо најсложенијих романа двадесетог вијека, захваљујући обиљу средњовијековних жанрова и поджанрова који су се интегрисали у њега. У овом раду бавили смо се темом десакрализације средњовијековног језика и жанра и њеним утицајем на стварање гротескног у роману. Десакрализацијом божанских и деформацијом људских обиљежја емитује се у роману енергија деконструкције, док преображавање библијског подтекста означава почетак краја људске егзистенције. У овом раду покушаћемо да објаснимо утицај средњовијековног језика и жанра на настанак мозаичке композиције дјела, однос између сакралног и гротескног у роману, као и однос натуралистичко-реалистичких мотива и мотива фолклорно-митолошког типа.

Кључне речи: *Нишчи*, десакрализација, средњовијековни жанрови, гротеска

Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* blackorchidea.13@gmail.com

Магда Г. Миликић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ПРЕДНОСТИ И ОГРАНИЧЕЊА РУСКОГ ФОРМАЛНОГ МЕТОДА НА ПРИМЕРУ АНАЛИЗЕ ЗБИРКЕ ПРИПОВЕДАКА РЕФУЗ МРТВАК ВИДОСАВА СТЕВАНОВИЋА

У раду се испитују домети руског формализма, школе читања која је била делатна између 1915. и 1930. године. Тзв. „формални метод” биће примењен на прву збирку приповедака Видосава Стевановића, *Рефуз мртвак*, из 1969. године. Циљ рада је да, на основу анализе поменутог дела, истакне вредности, предности, антиципаторски карактер „формалног метода”, као и да укаже на његове недостатке; другим речима, циљ рада је да покуша да одреди место руског формализма у књижевној критици. Појмови ове школе, којима ћемо се користити у интерпретацији, јесу: литерарност, књижевни поступак, књижевна чињеница, онеобичавање, књижевна еволуција, доминанта, мотив и мотивација.

Кључне речи: руски формализам, Видосав Стевановић, *Рефуз мртвак*, литерарност, књижевни поступак, књижевна чињеница, онеобичавање, књижевна еволуција, доминанта, мотивација

Примљен: 19.02.2020.

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* magdamilic95@gmail.com

Емина С. Перић Комненовић*

Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ГРАНИЦЕ (РЕАЛИСТИЧКОГ) НАРАТИВА У ПРИЧАМА О БЕОГРАДУ СИМЕ МАТАВУЉА

Основни циљ истраживања представљеног у раду јесте означавање и анализирање граница наратива у причама о Београду Симе Матавуља, објављеним у два збиркама: *Из београдског живота* (1891) и *Београдске приче* (1902). Одабир корпуса у спреси је са маркерима дезинтеграције српског реализма: један од њих је управо тематска преоријентација са простора села на простор града. Отуда, поред семиотичког и композиционо-морфолошког тумачења оквира и паратекстуалних граница у причама о Београду, посебна пажња је посвећена анализи поетичких одлика које осцилирају на граници реалистичког и модерног прозног говора. Интерпретирана је и функција ненаративних модуса репрезентације, уметнутих ненаративних текстова и виртуелног наратива. У раду ће бити примењен аналитичко-синтетички интердисциплинарни методолошки приступ и постулати посткласичне наратологије.

Кључне речи: реализам, посткласична наратологија, Симо Матавуљ, прича, границе, оквири

Примљен: 15.02.2020.

Прихваћен: 21.02.2020.

---

* eminaperic1993@gmail.com

Сања Н. Ратковић*

Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ЛИК БАРУНИЦЕ КАСТЕЛИ У ДРАМИ ГОСПОДА ГЛЕМБАЈЕВИ МИРОСЛАВА КРЛЕЖЕ

Циљ рада је расветлити лик барунице Кастели у драми *Господа Глембајеви* Мирослава Крлеже. На основу Шарлотиних речи и дела (нарочито неслагања између једног и другог), запажања која о њој износе други ликови, али и неуздржаних коментара писца о баруници, могуће је препознати сву комплексност овог најчешће једнострано (негативно) одређеног лика. То, наравно, не значи да се у раду тежи другој крајности као што је позитивно вредновање и неаргументовано оправдање Шарлоте, већ је реч о потреби поновног читања и објективнијег тумачења. Притом, сагледати сложене односе међу водећим ликовима дела – Игњата, Леона, Шарлоте, и имати у виду унутрашњу мотивацију њихових поступака, биће један од основних задатака, како би се избегла искривљена представа о баруници.

Кључне речи: лик, глембајевштина, фатална жена, сукоб, негативно одређење

Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* sanjaratkovic1989@gmail.com

Марија И. Слобода*

*Универзитет у Београду
Филолошки факултет*

ЈАВОР: ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ И НАУКУ (1862-1863)

Лист *Јавор*, једно од најзначајнијих књижевних гласила у другој половини 19. века, имао је две етапе излажења. Излазио је, најпре, као: 1. „лист за забаву и науку”, у периоду 1862/63, током којег га је уређивао Јован Јовановић Змај, а потом и као: 2. „лист за забаву, поуку и књижевност”, у периоду 1874–1893, током којег су уредници били др Илија Огњановић, Јован Грчић и Данило А. Живаљевић. У литератури је знатна пажња посвећена обновљеном *Јавору*. Први период излажења, који је трајао свега шеснаест месеци, остао је скрајнут у системским књижевнонаучним увидима. Стога, у раду се сагледава концепција листа током прве етапе излажења, чиме се допуњава слика о гласилу које ће, деценију касније, постати једно од водећих у епохи реализма.

Кључне речи: књижевна периодика, књижевни лист, *Јавор*, 1862-1863, Јован Јовановић Змај

*Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* marija.sloboda@gmail.com

Љиљана Ж. Никић*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ЗАЈЕЧАРСКА БУНА ДРАГУТИНА ИЛИЋА И КРВАВА ГОДИНА ПЕРЕ ТОДОРОВИЋА: ДВА ВИЂЕЊА ЈЕДНЕ ИСТОРИЈЕ

У овом раду бавићемо се упоредном анализом мемоара *Зајечарска buna* Драгутин Илић и *Крвава година* Пере Тодоровића, са циљем да се укаже на два виђења једног историјског догађаја – Зајечарске буне из 1883. године. Драгутин Илић био је деловођа Иследног суда и претежно с тог места је посматрао догађаје, док је Пера Тодоровић био директан учесник у догађају. Посебна пажња биће посвећена упоредној анализи једне од најинтересантнијих епизода у оквиру обају мемоара, са истоименим насловом „Страшна ноћ”, као и судбини јунака у ноћи пред погубљење. Кроз овако постављену анализу уочићемо везе између двају историјско-књижевних дела и двају аутора, а покушаћемо и да размотримо субјективност и објективност мемоара, као и одступање од аутобиографије у смислу занемаривања приказивања приватног живота аутора и усмеравања на описивање историјских, друштвених и политичких збивања у којима су аутори били сведоци.

Кључне речи: мемоари, аутобиографија, историја, Драгутин Илић, Пера Тодоровић

Примљен: 12.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* jovanov.ljiljana@gmail.com

Милица Р. Софинкић*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ПУТЕМ ДНЕВНИКА ТИХОМИРА ОСТОЈИЋА - РУКОПИС ГИМНАЗИЈАЛЦА

У раду се посматра школовање Тихомира Остојића у „Српској православној великој гимназији”, посредством ђачког дневника, писаног у периоду од 1881. до 1884. године, који се до данас чува у рукопису. Примећује се да, већ као гимназијалац, развија склоност ка темама које се тичу књижевности, позоришта, музике, политичке сцене, националне свести итд. Прави се осврт на неке од личности о којима Остојић у свом дневнику оставља занимљива сведочанства, као и на историјске догађаје који су обележили његове гимназијске дане. Такође, разматрају се и пасажии о његовим првим литерарним радовима, лектири и представама, што је одраз раног формативног искуства и ступања у књижевност. Указује се на критичку жаоку која је присутна у његовим коментарима о друштвеним проблемима и институцијама које обликују јавни живот. Рад представља покушај да се оживи заборављени део опуса Тихомира Остојића, с акцентом на оним темама које ће обележити његово потоње дело. Враћањем Остојићевог ђачког дневника у оптику српске књижевне историје, рачуна се са још једним репрезентативним дневничким текстом и аутентичном сликом прошлости.

Кључне речи: Тихомир Остојић, дневник, рукопис, Новосадска гимназија, Нови Сад

*Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* sofinkicmilica@gmail.com

Ана Д. Козић*

*Универзитет у Београду
Филолошки факултет*

ОЖИВЉАВАЊЕ СКУЛПТУРЕ: ЕКФРАСА У ПОЕЗИЈИ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА

Рад проучава поступак екфрасе, као вербалног описа (стварног или измишљеног) вајарског уметничког дела, у поезији Војислава Илића. У средишту пажње налазе се песме „Ниоба”, „Тибуло” и „Мраморни убица”, које су повезане античким мотивима и које изражавају опчињеност уметника пред одређеном скулптуром. У песми „Ниоба” до изражаја долази жеља да се проникне у естетски смисао Ниобине скулптуре, песма „Тибуло” приказује како сензибилитет песника омогућава да се свим чулима доживи лепота вајарског дела, док песма „Мраморни убица” тематизује однос између ствараоца и уметничког дела које оживљава. Описујући дела визуелне уметности у овим песмама, Војислав Илић користи се старим песничким поступком – екфрасом. Посебна пажња у раду посвећена је проучавању природе поступка екфрасе, која се не ограничава само на стилски поступак у грађењу песме. На примерима одабраних песама, рад настоји да укаже на значајне и вишеструке интерпретативне могућности екфрасе у поезији Војислава Илића.

Кључне речи: Војислав Илић, екфраса, скулптура, уметник, поезија

*Примљен: 04.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* ana.kozic@hotmail.com

Мариора Т. Сфера*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ТРАГАЊЕ ЗА ЕТНИЧКИМ ИДЕНТИТЕТОМ У ПЕСНИЧКОМ ДЕЛУ ЈОНА МИЛОША

Војвођанско поднебље је свет у малом у којем његове књижевности стреме ка концепту светске књижевности. Њено лице окренуто је универзалности упознавања и зближавања, указујући, притом, на срећне односе и узорке етноса, нације, језика и културе. Један од припадника румунске књижевности који је желео промене, како би румунска књижевност у Војводини ишла убрзаним кораком, раме уз раме са светском књижевношћу, био је Јон Милош, песник, преводилац, филозоф, есејиста, препознатљив у сва три литерарна простора (српски, румунски, шведски) која су дефинисана судбином. Он припада уметницима писане или изговорене речи који су успели да пређу лингвистичку границу и тако постану универзални у свом стваралаштву. Писао је и преводио на четири језика: румунском, српском, шведском и францускоом. Јон Милош јесте јединствен из разлога што долази из једног румунско-српског села (Сутјеска) из Војводине и постаје један од највећих преводилаца румунске књижевности на шведском језику. Захваљујући својим преводима, изградио је мост повезаности Балканског и Скандинавског полуострва, његова снага лежи управо у судбини трагања за идентитетом, изгубљеним на раскршћу три земље: Србије, Румуније и Шведске.

Кључне речи: етнички идентитет, румунска књижевност из Војводине, Јон Милош

*Примљен: 11.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* sfera.mariora@gmail.com

Јелена М. Тодоровић Васић*
Јелена Ћ. Весковић
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

СИМБОЛИЧКИ ОБРАСЦИ У ПОЕМИ „КАД ДОЂЕШ У БИЛО КОЈИ ГРАД” МАТИЈЕ БЕЋКОВИЋА

Предмет рада су митски и симболички обрасци којима песник, Матија Бећковић, представља трагање за идејом љубави у поеми „Кад дођеш у било који град”. Настојаћемо предочити сложени процес унутрашњег досезања тананих слојева душе и ума којима се поима живот, његов смисао и пролазност. Посебна пажња ће бити посвећена митским обрасцима којима се песник користи, као што је пут - који говори о својеврсној иницијацији лирског субјекта, чији циљ треба да буде доживљавање љубави, а, самим тим, и постојања. Истовремено, пут води до конкретног, именованог града, Ваљева, преплићући се са симболима горе, воде, далеког Кавказа или Јерусалима. До конкретизације долази у представљању драге, која је, иако именована, означена као одсутност, она је идеална драга попут оне у ренесансним сонетима. Циљ рада је предочавање симболичке везе љубави и њене суштине са идејом о пролазности живота.

Кључне речи: поезија, Матија Бећковић, град, драга, пут, долазак

*Примљен: 13.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* jelena.todorovic@filum.kg.ac.rs

Татјана Н. Кличковић*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

УСПОМЕНЕ ВЕРЕ ПАВИЋ И ПРИПОВЕТКА „ПОЛУБРАТ” МИЛОРАДА ПАВИЋА: ПАРАЛЕЛА

У раду ће бити речи о *Успоменама* Вере Павић и извесним паралелама које је могуће успоставити између те аутобиографије и једне од приповедака њеног сина, чувеног писца Милорада Павића, „Полубрат”, из збирке *Коњи светиога Марка* (први пут објављене 1976. године). Компаративном методом успоставља се однос између ликова и мотива у Павићевој приповетки и неких његових предака, онако како их представља његова мајка у *Успоменама*. Анализом детаља који повезују ова два дела, без простог биографизма, функционализују се и образлажу биографски моменти у делу фикције, као и њихове мистификације и модификације. Такође, пажња ће бити посвећена и Павићевим сопственим, аутопоетичким исказима, када су у питању његова биографија и њена веза са његовом белетристиком.

Кључне речи: Милорад Павић, аутобиографија, мотив породице, хорор, паралела

Примљен: 13.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* shtogod@live.com

Сања П. Перић*

Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

ФУНКЦИЈЕ МОТИВА КЊИГЕ У РОМАНУ САРА ПЕТРА САРИЋА

Књига, као један од најфреквентнијих мотива у роману, представља највећу тајну романескних Бањана. Аутор рада ће, методом анализе, покушати да утврди које су главне функције овог мотива и какве консеквенце у структури дела има необичан однос главне јунакиње и Књиге. Сара, главна јунакиња романа, неодвојива је од своје Књиге и са њом се током романа на различите начине идентификује. Премда је својим квалитетима већ издвојена из заједнице, којој удајом припада, најзначајније диференцијално обележје представља њена ученост. Амбивалентан однос према Сари, дивљење и презир, привлачност и страх, преноси се и на њену Књигу. Овакав вид поистовећивања призива и лик Тамила, из Андрићеве *Проклетие авлије*, те ће се аутор, у једном делу рада, бавити компаративном анализом идентификујућег односа јунака и књиге, који се препознаје и код других Сарићевих и Андрићевих ликова. Фокус у раду је на многоструким функцијама које Књига добија у систему романа, као и на разлозима због којих Књига постаје одређујућа за судбину главне јунакиње. Циљ рада је утврђивање значаја овог мотива у роману *Сара*, како би се омогућило другачије сагледавање главног лика и подстакла нова тумачења Сарићевог дела.

Кључне речи: савремена српска проза, идентитет, патријархат, традиција, ученост, јунак и књига

Примљен: 04.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* sanjaperic3223@gmail.com

Александра Б. Маринковић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ШВАБИЦА ЛАЗЕ К. ЛАЗАРЕВИЋА У СВЕТЛУ ФРОЈДОВСКЕ ПСИХОАНАЛИЗЕ

Тема овог рада је расветљавање приповетке *Швабица* Лазе К. Лазаревића у светлу фројдизма. На основу психоаналитичких претпоставки и методолошког приступа изучавању књижевности, који је из њих произашао, може се разоткрити смисао психичких симптома јунака приче Мише Маричића. Промене у његовом емотивном/духовном животу могу се пратити кроз приказ буђења еротских импулса и кроз покушаје њиховог потискивања и негирања, кроз разне начине показивања љубави, кроз Едипов комплекс, кроз тумачење снова и разна симболичка значења. Динамика лика се прати од симптома (фиксација на прошлост) ка његовом узроку. Овакав приступ може променити наш однос према добро познатом јунаку, јер га упознајемо на један другачији начин. У том смислу продубљују се и улоге постојећих начина/форми приповедања.

Кључне речи: Лаза К. Лазаревић, *Швабица*, С. Фројд, психоанализа, ерос, снови, љубавна прича

Примљен: 04.06.2020.
Прихваћен: 06.06.2020.

---

* aradojkovic2@gmail.com

Јасмина Б. Тешовић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ЕНЦИКЛОПЕДИЈА НЕСТАЈАЊА

Предмет рада је потрага за несталим лицима и стварима у збирци приповедака *Енциклопедија мртвих* Данила Киша. Покретање овог истраживачког питања је мотивисано осећањем читалачке nelaгоде пред темом одсуства у Кишовој прози, која има мноштво лица. Многи лица има и Едуард Сам, који се, двадесет година након нестанка у гету, спорадично појављује кроз одјеке и сенке у животу свог сина Андија. Уколико је свет илузија (Жан Бодријар), а нестајање само обмана чула, мађионичарски трик и превара, као у причи о Симону Чудотворцу, Мајстору и ученику или трагичној смрти грофа Естерхазија, шта се онда може рећи о „ужасу земаљског живљења” и „несавршенству света” (Киш)? Немогућност нестајања сопственом вољом у „Енциклопедији мртвих” намеће питање проблема зла и неправде - уколико је Бог (Елохим) савршено добар, одакле зло и страдање? Одакле логори? Одсуство бића у „Енциклопедији мртвих” уводи нас у свет губитка, празнине и смрти (Петар Јевремовић), што претпоставља сусрет са аветима, духовима или, модерно речено, са појавом тзв. *images*. Човек постаје невидљив (нестаје) зато што више није неопходан, а демистификовање света литературом једино је што преостаје проницљивом читаоцу.

Кључне речи: нестајање, смрт, биће, смисао, минус, литература

Примљен: 16.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* tesovicbjasmina@gmail.com

Сања М. Симић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

РОМАН У СЕНЦИ МОГА БРАТА УВЕА ТИМА ИЗМЕЂУ АУТОБИОГРАФИЈЕ И АУТОФИКЦИЈЕ

У раду се бавимо анализом романа немачког књижевника Увеа Тима *У сенци мога брата* (*Am Beispiel meines Bruders*), који је инспирисан елементима из ауторовог живота, унутар породице која је обележена смрћу старијег сина, припадника СС одреда „Мртвачка глава”, за време Другог светског рата. Предмет нашег истраживања јесте управо однос поменутих аутобиографских елемената и елемената фикције у процесу стварања самог књижевног дела на основама пренетог сећања и то у оквирима теорија постмеморије и колективног памћења. Стога је циљ нашег рада да одговоримо на питање да ли се поменути роман може посматрати као аутофикција са аспекта дефиниције овог појма како је наводи Серж Дубровски.

Кључне речи: постмеморија, колективно памћење, аутофикција, аутобиографија, Тим Уве, *У сенци мога брата*

Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

*sanja.m.simic@gmail.com

Милица М. Савковић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

НОСТАЛГИЈА КАО УТОПИЈА У РОМАНУ *НЕ ДАЈ МИ НИКАД ДА ОДЕМ КАЗУА ИШИГУРА*

Предмет рада представља анализа романа *Не дај ми никад да одем* Казуа Ишигура. У раду ћемо преиспитати појам носталгије као својеврсне утопије. Као полазиште за анализу користимо студију „Будућност носталгије” Светлане Бојм. Повезивањем пређашње поменутих појмова покушаћемо да, кроз заједничке карактеристике истих, покажемо да не постоји значајна разлика између носталгије и утопије у роману. Клон Кети Х. нас чежњиво спроводи кроз своја сећања, те креира сопствену носталгичну утопију кроз реконструкцију и деконструкцију својих пређашњих искустава. Оно на шта ћемо такође указати, а што је заједничка карактеристика оба појма, је могућност прилагођавања наратива, односно сећања, субјектовим актуелним жељама. Дакле, субјективност и покушај стварања савршенства кроз носталгију, а стога и кроз носталгичну утопију, такође ће бити преиспитани у раду. Напослетку, указаћемо и на примере сећања на сећање у роману као на врсту метасећања.

Кључне речи: носталгија, утопија, прошлост, сећање, Казуо Ишигуро

*Примљен: 14.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* milica.m.savkovic@gmail.com

Сара М. Симић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

ИСТОРИЈА И СЕЋАЊЕ НА ВЕЛИКИ РАТ У РОМАНУ ВЕРИДБА ЈЕ ДУГО ТРАЈАЛА СЕБАСТЈЕНА ЖАПРИЗОА

У раду се анализирају репрезентације историјских догађаја из Првог светског рата, као и њихова повезаност са колективним сећањем француског народа, на примеру романа *Веридба је дуго трајала* (*Un long dimanche de fiançailles*, 1991) Себастјена Жапризоа (*Sébastien Japrisot*). Као савремени роман о Првом светском рату, Жапризоов роман допушта да буде тумачен као ревизионистички историјски роман, који тежи да дестабилизује званични историјски наратив и доминантну идеологију херојства, постављајући за окосницу збивања причу о дезертерима. Ослањајући се на постмодернистичке теорије, у чијим оквирима се проблематизује однос историјског и књижевног дискурса, као и на концепте колективног/историјског и индивидуалног/аутобиографског памћења, у раду желимо да испитамо на које се начине, фикцијом у роману *Веридба је дуго трајала*, деконструише званична историја и демаскира механизам којим се обликује памћење једног народа. Сходно томе, у раду ће анализа бити усмерена и на карактеристичне поступке овог романа, попут: преплитања колективног и личног, укрштања фактографских и фиктивних елемената, као и инкорпорирања истражног дискурса у дискурс самог дела.

Кључне речи: историја, историографска метафикција, колективно памћење, анамнеза, Велики рат, Себастјен Жапризо, *Веридба је дуго трајала*

Примљен: 16.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

* simic.m.sara@gmail.com

Марија М. Шљукић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

КОНЦЕПЦИЈА ФЕНОМЕНА СЕЋАЊА И ПАМЋЕЊА У ПРОЗРАЦИМА И ПРОЗРАЦИМА 2 СВЕТЛАНЕ ВЕЛМАР-ЈАНКОВИЋ

У раду се уочавају и детерминишу многозначни и разнолики облици памћења, који своју пуну функционалност остварују кроз доминантни принцип сећања, присећања и памћења, кроз оптикум активираних и реактивираних одређених прозрака, рефлектујући се на догађаје, који су се дубински урезали у меморију самог писца, чиме се задобија целовитија и свепрожимајућа слика једне епохе и места саме ауторке у њој. Битан чинилац за сагледавање мемоарске прозе омогућава призма из које се самеравају одређени догађаји са аспекта девојчице, девојке и одрасле особе, саме ауторке. Разматрањем феномена сећања и памћења и његовим дубљим посматрањем аналитичком методом дефинисаћемо индивидуално, колективно, аутобиографско, историјско, као и културно памћење, као и принцип укрштања, преклапања и прожимања истих. Циљ рада представља утврђивање свих облика памћења, али и начин функционисања феномена сећања и памћења који су дубоко утемељени у наративно ткиво и приповедачко искуство Светлане Велмар-Јанковић.

Кључне речи: Светлана Велмар-Јанковић, *Прозраци*, *Прозраци 2*, феномен сећања и памћења, индивидуално, колективно, аутобиографско, историјско, културно памћење, аналитичка метода

Примљен: 02.03.2020.
Прихваћен: 03.03.2020.

---

* msljukic0402@gmail.com

Валентина В. Генцел*
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет

УТИЦАЈ ИДЕЈА КОМУНИЗМА И ФАШИЗМА НА ГРАЂАНСКИ СТАЛЕЖ У ПРОЗРАЦИМА И ЛАГУМУ СВЕТЛАНЕ ВЕЛМАР-ЈАНКОВИЋ

У раду ће бити представљена историјска збивања пре, за време и након Другог светског рата, у романсираној аутобиографији *Прозраци* и роману *Лагум* Светлане Велмар-Јанковић. Текстом се жели разоткрити како је комунизам уз помоћ фашизма, свеопштег Зла, након рата, из илегалне, дошао на власт и потиснуо буржоазију. Грађанска класа је, након страдања у рату, доживела своју пропаст због промене друштвеног система, супротстављене јој идеологије и новог културног поретка. Путем методе пажљивог читања (енг. *close reading*) запажају се карактеристике носилаца идеја комунизма и буржоазије, дух времена и разлике између две идеологије. Представници комунистичких идеја откривају механизме и смисао револуције. Пре рата, прикривени, гајили су мржњу према грађанској класи, а када су, захваљујући победи над фашизмом, најзад дошли на власт, обесно и без самилости обрачунали су се са њом. Са друге стране, носиоци буржоазије нису ни слутили шта ће им се догодити, па су нову власт дочекали неспремни и никада нису успели да се уклопе у новонастали стил живота, политичку догму и културне обрасце.

Кључне речи: историја, идеологија, револуција, комунизам, буржоазија, идентитет

Примљен: 13.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* valentina.gencel95@gmail.com

Александра В. Вукелић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

РАЗВОЈ УМЕТНИКА У РОМАНУ *ИСКУПЉЕЊЕ*

У средишту ове анализе је уметничко сазревање Брајони Талис, јунакиње прослављеног романа *Искупљење* Ијана Макјуана. Сврставајући ово дело међу романе о развоју уметника, рад утврђује постојање сукоба између потребе јунакиње да свет око себе контролише, подређујући га законима књижевних заплета, и, са друге стране, тежње да тај свет сагледа уз разумевање и емпатију. Управо овај конфликт одређује се као кључна препрека са којом се јунакиња суочава при уласку у свет књижевног стваралаштва. Повезујући наведени сукоб са проблемом избора између живота и уметности, карактеристичним за романе о развоју уметника, рад тежи да испита како се супротстављене тежње јунакиње сударају, укрштају и мењају док она одраста и стари, обликујући при томе њену уметничку и личну судбину. Коначно, ова анализа за циљ има да одговори на питање да ли визије стварности које Брајони у својим делима ствара икада успевају да израсту у приче какве одлучује да ствара већ као тринаестогодишња девојчица: приче које показују да су животи других једнако стварни и вредни као и њен сопствени живот.

Кључне речи: *Искупљење*, развој уметника, контрола, емпатија, уметност и стварност

Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* aleksandra_vukelic@yahoo.com

Лидија С. Тасић*
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ПОЗИЦИЈА И ПРИРОДА КЕДИНЕ ПРИЧЕ У РОМАНУ БУКА И БЕС ВИЛИЈАМА ФОКНЕРА

Раскорак између изостављања Кеди као наратора, са једне стране, и проминентности њеног лика, с друге стране, један је од, у литератури присутних, проблема везаних за роман *Бука и бес* Вилијама Фокнера. У овом раду бавимо се природом и позицијом Кедине приче, с циљем да укажемо на њену специфичну природу, као и да, из те перспективе, понудимо одговор на поменути проблем у литератури. Преко Сталнакеровог концепта акомодације заједничког знања, приступамо анализи претпоставке да Кедина прича не одговара само „приповеданом”, већ да, у највећој мери, егзистира као „пресупонирано” од стране наратора, односно, као „инферирано” од стране читаоца. Резултати анализе романа потврђују претпоставку и упућују на неколико закључака: садржај Кедине приче може бити различит од читаоца до читаоца, у зависности од инференци које читалац изводи; Кедина прича припада прагматичкој равни романа; одсуство Кеди као наратора може бити мотивисано тиме да се читаоцу омогући преузимање те улоге.

Кључне речи: *Бука и бес*, Кедина прича, акомодација, заједничко знање, прича као пресупонирано, прича као инферирано

*Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* lidijatic17@gmail.com

Марија М. Ђорђевић*
Универзитет у Београду
Рударско-геолошки факултет

ТОНИ МОРИСОН КРОЗ ПРИЗМУ ЏОНА БАРТА: ДА ЛИ ЈЕ ВОЉЕНА РОМАН ПОСТМОДЕРНЕ, А ТОНИ МОРИСОН ПОСТМОДЕРНИ ПИСАЦ?

Тони Морисон и Џон Барт спадају у категорију писаца који су својим делима не само изменили дотадашња поимања шта једно књижевно дело јесте и треба да буде, већ су утицали и на саму науку о књижевности, уносећи у ово поље идиосинкратичне мотиве, идеје и начине писања, заувек мењајући начин на који читамо и анализирамо књижевна дела. Узимајући све изречено у обзир, требало би да следи да оба писца буду дефинисана као писци постмодерне, међутим, за Тони Морисон то није толико евидентно. Док се Џон Барт сматра једним од зачетника англофоног постмодернизма и његово име је најчешће синоним за исти, Тони Морисон се и даље не даје отворен приступ овом правцу, већ се ставља под свепокривајући veo савременог романа. Овај рад ће покушати да кроз критеријуме постмодерног писања Џона Барта, које је објавио у својим монументалним есејима о књижевности постмодерне, а на основу романа *Вољена* Тони Морисон, ову списатељицу дефинише управо као оно што аутор сматра да она јесте – прави представник постмодернизма и постмодерног романа.

Кључне речи: Тони Морисон, Џон Барт, постмодернизам, постмодерни роман, савремени роман

*Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* marija.dj.eng@gmail.com

Емилија З. Мирковић*

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ЕЛЕМЕНТИ ПОПУЛАРНЕ КУЛТУРЕ У ДЕЛУ *ДОБРА ПРЕДСКАЗАЊА* НИЛА ГЕЈМЕНА И ТЕРИЈА ПРАЧЕТА

Овај рад ће се бавити проучавањем употребе елемената популарне културе у роману *Добра предсказања* Терија Прачета и Нила Гејмена. Први део овог рада упознаће читаоце са дефиницијом популарне културе, да би потом проучио начине на које се популарна култура користи у овом делу, у циљу лакшег разумевања различитих феномена којима оно обилује. Са овим у вези, испитиваће се на који се начин, уз помоћ популарне културе, у делу реинтерпретирају ентитети јудео-хришћанске космогоније, попут Антихриста, четири јахача Апокалипсе, анђела и демона, специфичне употребе популарне културе ради постизања комичног ефекта, као и инверзије концепта вештица у оквиру популарне парадигме спиритуализма Новог доба у поређењу са традиционалним концептом вештице насталим током XVII века.

Кључне речи: Тери Прачет, Нил Гејмен, *Добра предсказања*, популарна култура, Антихрист

Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* emily_the_me@hotmail.com

Александра З. Стојановић*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

РЕЛИГИЈА ТОТАЛИТАРНОГ ДРУШТВА У РОМАНИМА *ВРЛИ НОВИ СВЕТИ* ОЛДУСА ХАКСЛИЈА И 1984 ЦОРЦА ОРВЕЛА

Циљ рада јесте да испита начине на које се манифестује религија у романима 1984 Цорца Орвела и *Врли нови свети* Олдуса Хакслија. Полазна тачка за организовање сваког тоталитарног друштва јесте уједињена маса која не пружа отпор и не доводи у питање систем власти. Иако дијаметрално различита по атмосфери представљеној у њима, религија се манифестује на исти начин у ова два романа. Наиме, замена вере у Бога вером у врховну фигуру тог друштва, ритуална окупљања која имају за циљ ослобађање становника од тензије и оснаживање државних закона и пружања задовољстава на неком вишем нивоу. Тоталитаризам се сагледава као нови вид религије – не уништавање и отклањање религије, већ њена замена. Претпоставка рада је да се религија у дистопијском друштву није изгубила, већ да је дошло до промене њеног облика. Покушаћемо да покажемо да идеологија тоталитарног друштва постаје религија. Истраживањем сличности и разлика Светске државе О. Хакслија и Океаније Ц. Орвела аутор настоји да прикаже начине функционисања двеју фиктивних тоталитарних држава, са циљем да докаже постојање религије у њима.

Кључне речи: *Врли нови свети*, 1984, Орвел, Хаксли, тоталитаризам, религија, идеологија, дистопија

Примљен: 30.01.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.

---

* sandra.stojanovic95@hotmail.com

Никола М. Ђуран*
Универзитет у Крагујевцу
Филолошки факултет

„ПОГЛЕД” И КРИЗА ЕРОСА У РОМАНИМА КАРСОН МЕКАЛЕРС

У свом раду аутор, служећи се психоаналитичком теоријском ос-
новом на тему „погледа” (Лакан, Дерида, Фуко), анализира сукоб антро-
полошких и психолошких принципа унутар дела америчке списатељице
Карсон Мекалерс у контексту реализације либидиналних импулса у
америчком друштву предвођеном материјализмом и прагматичним
подређивањем културе егу. Протагонисти њених романа сукобљавају
се са културом која сублимира либидо у трагично неоствариву жељу
за конформисањем; ерос, као прилика за самоостварење, зауздан је у
институционализованом чину погледа који, сводећи заједницу на ап-
страктни систем, ограђује личност од свих емпиријских порива, чиме
уједно укида њену етичку семантику и привидно апологизује њене де-
структивне и аутодеструктивне изборе. У романима Мекалерсове, пер-
цепција је културолошки поистовећена са постојањем, премда својим
псеудоелитистичким искључивањем субјекта из директне интеракције
са околином наглашава његову немоћ.

Кључне речи: Карсон Мекалерс, Лакан, Фуко, Дерида, поглед, кул-
тура, амерички сан

*Примљен: 15.02.2020.
Прихваћен: 21.02.2020.*

---

* djurannikola@yahoo.com

Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу
САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
Књига резимеа са XII научног скупа младих филолога Србије,
одржаног 26. септембра 2020. године
на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу

Коректура

Др Тамара Лутовац
Ђорђе Радовановић

За издавача

Проф. мр Зоран Комадина
Декан Филолошко-уметничког факултета

Технички уредник

Стефан Секулић

Тираж

130

ISBN

978-86-80796-56-7